ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ПАТРИАРШЕСКА КАТЕДРАЛА СВ. АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ СВЕТИ СИНОД

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА CXXV, БРОЙ 13, 14 | СОФИЯ, СПЕЦИАЛЕН, 2024 г. | ЦЕНА 3,00 лв.

ДАНИИЛ, ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

Патриаршеско и синодално послание

до всечестнòто монашество, освещения клир и Божия народ по повод провеждането на Патриаршеския избирателен църковен събор София, 30 юни 2024 г.

Възлюбени в Господа братя и сестри,

С благодарност към Всеподателя Бога за Неговата отеческа любов и всички Негови щедрости към православния ни народ, с топъл архипастирски благослов и в пълнота на духовната радост се обръщаме към всички вас по повод избора на нов, от Бога и Неговия народ избран, предстоятел на светата ни Църква. Молим Господа и наш Спасител Иисус Христос – всякогашният Първосвещеник и единствен Глава на Църквата, „която Той си придоби със Своята кръв“ (Деян. 20:28), щото дните и годините на първосветителстването на Негово Светейшество да бъдат дълги, мирни и благодатни, да бъдат време на още по-голям възход на Православната ни църква, на утвърждаване на нейното свидетелство и нейния авторитет – както в нашето общество, така и в междуцърковните отношения, на укрепване и засилване на нейната мисия и на нейното единство.

На древния и прославен Патриаршески български престол Негово Светейшество наследява достойни и именити архипастири, сторили много за православния ни народ, за неговия духовен и културен живот и за неговите исторически институции. В най-ново време той е четвърти поред патриарх на светата ни Църква, след приснопаметните наши първосветители, о Бозе почившите Кирил, Максим и Неофит. Всеки един от тях, в своето време и с даруваните му от Бога сили и таланти, предстояваше Православната ни църква с твърда вяра и упование в Пастиреначалника Христа Иисуса – Добрия пастир, Който „полага душата си за овците“ (Йоан. 10:11). Всеки от тях има своя принос в съзиждането на светата ни Църква, като добър съработник на Онзи, „от Когото цялото тяло, стройно сглобено и свързано чрез всички даровани връзки, при действието на всяка част според силите ѝ, нараства, за да се съзижда в любов“ (Еф. 4:16).

Вярваме, че Господ ще благоволи и сега към светата Българска Патриаршия и към нейния нов първойерарх, който беше избран от Патриаршеския избирателен църковен събор, проведен в София на 30 юни т. г., та стореното досега да не бъде пропиляно, но да бъде умножено стократно. От сега и занапред Негово Светейшество ще се моли за всички нас, а неговото име ще се споменава на всяка света Божествена литургия, отслужвана от неговите събратя – епархийските митрополити, както и във всяка ставропигия на светата ни Църква, а също така и от предстоятелите на православните сестри-църкви.

Виж на стр. 2

Патриаршески избирателен църковен събор *Стр. 4-5*

Тържествена интронизация и слова *Стр. 6-13*

Първи литургии на Предстоятеля на БПЦ–БП *Стр. 14, 20, 21*

Интервю с патриарх Даниил *Стр. 22-23*

Официални срещи *Стр. 24*

Патриаршеско и синодално послание

От стр. 1

В нашето време на продължаваща духовна криза, на все повече задълбочаващи се противоречия и конфликти, на все по-трудно различаване на „добро и зло“ (Евр. 5:14), Православната ни църква отново е онази единствена сигурна духовна опора, която е била за богодарувания ѝ народ винаги във времето на своето съществуване. И днес в Църквата се извършва тайнството на човешкото спасение и чрез нея се благовести Евангелието на Царството Божие. Светлината, с която Църквата просвещава, не може да бъде обзета от мрака (срв. Йоан. 1:4-5) и на Църквата „портите адови“ все така не могат да „надделеят“ (Мат. 16:18) – защото тя е Църква Божия, която в дълбоката си същност е богочовешки организъм, ръководен от такива, които Сам Бог избира и поставя в нея (срв. 1 Кор. 12:28).

Всякога във вековната история на Православната ни църква нейният предстоятел е бил обединителна и сплотяваща фигура за нашия народ. С особена сила това е валидно за Светейшите ни патриарси от всички времена, а това може само да означава, че и днес всички ние сме призовани да се обединим около Негово Светейшество, та водени от него да вървим заедно по пътя към спасението. Да няма помежду ни разцепления, а да бъдем „съединени в един дух и в една мисъл“ (1 Кор. 1:10), защото този е единственият път, по който ще изпълним добре светата и съвършена Божия воля, с надеждата да достигнем и до „пълната възраст на Христовото съвършенство“ (Еф. 4:13). Такова е свидетелството на Господа Иисуса Христа и Неговите свети апостоли, така са разсъждавали и най-големите имена на светоотеческото богословие, един от които – богоносният наш отец свети Йоан Златоуст, тълкувайки Първо послание на свети апостол Павел до коринтяните, настоява: „Името на Църквата не е име на разделение, а е име на единение и на съгласие“.

Въплъщаването в живота на тази вечна и непреходна истина зависи от всички нас – като църковно общество. Нашето единство е залогът за пребъдването ни и като Църква Божия, и като православен народ – със свое лице и своя идентичност, в съвременния свят на все по-голямо взаимно отчуждение между човеците и все по-силно задълбочаваща се криза на ценностите, приоритетите и перспективите. Православната вяра е съхранявала нашите предци и в най-мрачните периоди от историята ни, във времената на най-тежки беди и изпитания. Тази спасителна вяра е вярата на Църквата, която затова и съществува в нашия свят – за да благовести Евангелието на спасението, та както още в апостолските времена, към нея постоянно да се прибавят такива, които да се спасяват (срв. Деян. 2:47). Сигурен водач в тази наша отеческа вяра е нашето духовенство, начело със Светия Синод, председателстван от Светейшия ни патриарх, а затова и неговият избор днес е тържество и празник за цялата ни света Църква.

Нека всички заедно споделим това тържество и да влезем в радостта на празника, като синовно благодарим на Бога, задето е благоволил светата ни Православна църква да се радва на най-високото в православния свят достойнство – патриаршеското, защото то е ярко свидетелство за смисъла на нейното съществуване и за нейната роля в живота на поверения ѝ от Бога народ, за успехите на нейната благовестническа и просветна мисия, за плодовете от нейния труд в миналото и днес.

По молитвите и небесното застъпничество на Пресвета Богородица и всички Свои дивни угодници от православния български род Всещедрият наш Бог да благоволи към светата Българска православна църква – Българска Патриаршия, да я предпазва от греха на разделението и да я съхранява като „славна църква, която няма петно, или порок, или нещо подобно, но… света и непорочна“ (Еф. 5:27).

Отечески приветстваме и поздравяваме всечестнòто монашество, освещения клир и Божия народ на светата Българска Патриаршия с избора и интронизацията на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Даниил, с архипастирски благопожелания за мир и радост в Светия Дух и нека сред нас „благодатта да се възцари с правда за живот вечен, чрез Иисуса Христа, нашия Господ“ (Рим. 5:21).

За много и благословени години!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД
† ДАНИИЛ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ
ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:
† На САЩ, Канада и Австралия митрополит ЙОСИФ
† Великотърновски митрополит ГРИГОРИЙ
† Плевенски митрополит ИГНАТИЙ
† Ловчански митрополит ГАВРИИЛ
† Пловдивски митрополит НИКОЛАЙ
† Западно- и Средноевропейски митрополит АНТОНИЙ
† Варненски и Великопреславски митрополит ЙОАН
† Неврокопски митрополит СЕРАФИМ
† Русенски митрополит НАУМ
† Старозагорски митрополит КИПРИАН
† Врачански митрополит ГРИГОРИЙ
† Доростолски митрополит ЯКОВ
† Сливенски митрополит АРСЕНИЙ

Пристигнаха делегации на Поместните православни църкви

Поместните православни църкви изпратиха свои делегации, които да вземат участие в интронизацията на новия Български патриарх. В петъчния ден, **28 юни**, на терминала на летище „София“ пристигна делегацията на Кипърската архиепископия, водена от Негово Преосвещенство Карпасийски епископ Христофор, придружен от високопреподобния архимандрит Стилиан.

На **29 юни** пристигнаха и другите делегации от Поместните православни църкви, за да съучастват в радостта на Българската православна църква и интронизацията на новия ѝ предстоятел.

В обедните часове пристигнаха представителите на Йерусалимската патриаршия − Негово Високопреосвещенство Бостренски митрополит Тимотей, екзарх на Светия гроб в Кипър, и архимандрит Рафаил, екзарх на Светия гроб в Гърция. По-късно пристигнаха и представителите на Атинската архиепископия − Монемвасийски и Спартански митрополит Евстатий и Янински митрополит Максим.

Следобед пристигнаха и представителите на Грузинската православна църква − митрополитът на Гора Андрей и протопрезвитер Георгий Звиядадзе, а в късния следобед на летище „София“ бяха посрещнати и делегатите на Румънската православна църква - Негово Високопреосвещенство Търговищенски митрополит Нифон, патриаршески екзарх, и йеродякон Николае Ифтимиу.

Свои представители изпратиха и Руската православна църква − Корсунски и Западноевропейски митрополит Нестор и протойерей Владимир Тишчук, представител на РПЦ в София, Сръбската православна църква − Тимочки митрополит Иларион и Нишки митрополит Арсений, Албанската архиепископия − Корчански митрополит Йоан и Амантийски митрополит Натанаил, Украинската православна църква − Белоцерковски и Богуславски митрополит Августин, както и Православната църква в Република Северна Македония − Дебърско-Кичевски митрополит Тимотей и Брегалнишки митрополит Иларион.

Посрещане на Вселенския патриарх

Посрещане на Грузинската делегация

Посрещане на Йерусалимската делегация

Посрещане на Румънската делегация

За да присъства на интронизацията на новия Български патриарх, в столицата ни късно вечерта пристигна и Вселенският патриарх Вартоломей, придружаван от митрополити и епископи на Вселенската патриаршия − Халкидонски старши митрополит Емануил, Деркийски старши митрополит Апостол, Писидийски митрополит Йов, Силиврийски митрополит Максим, Адрианополски митрополит Амфилохий, архимандрит Аетий, велик еклисиарх, началник патриаршеската канцелария, втори патриаршески дякон Калиник, архимандрит Харалампий (Ничев), Николаос-Георгиос Папахристу, директор на отдела за печат и комуникации, Темистоклис Карапиколас, патриаршески служител. Патриарх Вартоломей бе посрещнат на летище „София“ от наместник-председателя на Св. Синод Негово Високопреосвещенство Врачански митрополит Григорий, протосингела на Софийска св. митрополия архим. Василий, посланика на Р Гърция у нас Алексиос Либеропулос, както и Мустафа Кара, зам.- посланик на Р Турция у нас.

Анегел КАРАДАКОВ

Празнична архиерейска вечерня

По решение на Св. Синод на БПЦ–БП празничното вечерно богослужение в деня преди Патриаршеския избирателен църковен събор бе отслужено в старинния храм „Св. София – Премъдрост Божия“ от Негово Високопреосвещенство Неврокопски митрополит Серафим.

На вечернята молитвено участие взеха представители на Поместните православни църкви, техните делегации, както и делегатите на ПИЦС и гости. Митрополит Серафим съслужи с архим. Василий, протосингел на Софийска св. митрополия, архим. Евтимий, духовен надзорник на Софийска св. митрополия, храмовото свещенство, протодякон Иван Петков и йеродякон Вартоломей.

В края на богослужението митрополит Серафим се обърна към присъстващите с кратко слово: „В тези дни Господ ни удостоява да съпреживяваме съвкупност от много неща. На първо място, разбира се, това са празниците, които празнуваме по реда на църковния типик. Така както той се комбинира през тази година. Днес отдаваме празника Петдесетница или слизането на Светия Дух, отпразнувахме паметта и на първовърховните апостоли Петър и Павел и веднага преминаваме към Събора на всички светии на светата ни Църква, както и Събора на светите дванадесет Христови апостоли.

В тази неделя, в която влязохме с вечернята, празнуваме началото на живота на Църквата, поставено от светите апостоли след слизането на Светия Дух, и това начало на Църквата носи ясната характеристика за съборността на Църквата. Празниците, които празнуваме тази неделя, също са един израз на това, което Църквата преживява през своя исторически път вече две хилядолетия и на този живот на Църквата сме, по Божий промисъл, съпричастни и ние... Събрани на Патриаршески избирателен събор – това са съдбоносни моменти за всяка една Поместна православна църква, на която ѝ предстои избирането на Предстоятел. Затова се радваме, че заедно с нас са представителите на другите Поместни православни църкви, с които – заедно всички, съставяме Тялото на Христовата, съборна и апостолска църква“, каза митрополит Серафим.

Ангел КАРАДАКОВ

Трисагий за приснопаметния Български патриарх Неофит

В първата Неделя след Петдесетница, **30 юни**, когато по решение на Св. Синод на БПЦ–БП се провежда изборът за нов Български патриарх и Софийски митрополит, в столичната митрополитска катедрала „Св. вмчца Неделя“ бе отслужена празнична света Литургия.

Светата богослужба бе възглавена от архимандрит Алексий, член на Софийския епархийски съвет и ефимерий на Драгалевския манастир „Успение Богородично“. Заедно с него съслужи храмовото духовенство: ставрофорен иконом Николай Георгиев, председател на катедралния храм, ставрофорен иконом Кирил Попов, иконом Николай Цурев и иконом Петър Славов.

Молитвено участие взеха всички църковни делегации на Поместните православни църкви, пристигнали у нас, за да вземат участие в празничните събития, свързани с Патриаршеския избирателен църковен събор.

Чуждестранните висши духовници пристигнаха в София предишния ден и бяха посрещнати от епископи и свещенослужители на нашата Църква, определени да ги придружават по време на престоя им тук. Постепенно те влязоха в храма и заедно със софийското изпълнение се превърнаха в голямо църковно събрание, което заедно отправи молитви към Бога за благословен патриаршески избор.

Молитвено участие в празничната неделна литургия взеха НВ Симеон II Сакскобургготски, който е последният православен монарх в света, и престолонаследникът княз Борис Търновски, първороден син на княз Кардам.

Сред гостите в храма бяха кардинал Кърт Кох, префект на Папския дикастерий за насърчаване на християнското единство, архиепископ Лучано Суриани, апостолически нунций в България, архиепископ Христо Пройков, председател на Епископската конференция на Католическата църква в България, и др.

Специално за интронизацията на новоизбрания Български патриарх в София пристигна и Негово Всесветейшество Вселенският патриарх Вартоломей. Придружаван от митрополити и епископи на Вселенската патриаршия, той влезе в катедралния столичен храм непосредствено преди Евхаристийния канон и хоростатисваше богослужението от архиерейския трон.

След светата Литургия цялото църковно изпълнение се отправи към южната колонада на храма, където е погребан блаженопочиналият Български патриарх и Софийски митрополит Неофит.

Негово Всесветейшество отслужи трисагий на гроба на упокоилия се първойерарх на Българската църква и коленопреклонно прочете заупокойна молитва за своя упокоил се събрат Неофит, като се помоли Бог да го прости и да му дари вечен живот.

Застанали около гробното място, висшите духовници от Поместните православни църкви заедно с българското църковно изпълнение за сетен път отправиха молитви към Бога за упокояване душата на Предстоятеля на Българската православна църква

„Вечная памет“ огласи колонадата на катедралния храм и присъстващите се помолиха за вечен и блажен покой на новопреставления и незабравим наш патриарх.

Весела ИГНАТОВА

IV Патриаршески избирателен църковен събор

България има своя нов патриарх!

С отслужването на света Литургия започна Четвъртият патриаршески избирателен църковен събор. С молитва към Бога и принасяне на безкръвна жертва на светия Престол, както подобава при пристъпването към толкова важно за автокефалната ни Църква и за цялото Православие дело – избирането на нов Предстоятел на БПЦ–БП, достоен приемник на славната плеяда предстоятели на родната ни Църква от Средновековието до днес, който достойно да заеме овдовелия престол на Българските патриарси след блажената кончина на светейшия патриарх Неофит.

Утринното богослужение и светата Литургия в параклиса „Св. цар Борис-Михаил“, в сградата на Св. Синод, бяха отслужени от архим. Евтимий, дух. надзорник на Софийска епархия, и протодякон Деян Коруноски.

В богослужението бяха включени и особените прошения, предвидени при откриване на Църковен събор. Наместник-председателят на Св. Синод, епархийските митрополити – членове на Св. Синод, архиереите на БПЦ–БП, определени от Св. Синод, делегатите – членове на Патриаршеския избирателен църковен събор изпълниха синодалния параклис и околните коридори притихнали в благоговейна молитва.

В канцеларията на Светия Синод Комисията по пълномощията, съгласно чл. 46, ал. 1 от УБПЦ – БП, провери поименно присъствието на избирателите и редовността на техните пълномощия – делегатските им карти, подписани от Наместник-председателя на Св. Синод и подпечатани със синодалния печат.

Точно в 7,45 ч. архиереите на БПЦ–БП, с енголпия и була, поведоха делегатите на ПИЦС от Синодната палата към сградата на БАН. Начело бе наместник-председателят на Светия Синод Врачански митрополит Григорий, епархийските митрополити – членове на Светия Синод, преосвещените епископи и другите патриаршески избиратели – делегатите от епархиите, подредени по старшинството на митрополитите им, представителите на ставропигиалните манастири, на духовните семинарии и ректорите на Пловдивската духовна семинария и богословските факултети на Софийския и Великотърновския университет. Делегатите се насочиха към Академичната зала на Българската академия на науките, където по традиция става откриването на Патриаршеските избирателни събори от времето на възстановяването на Българската патриаршия през 1953 г. и възкачването на първия Български патриарх от най-ново време – приснопаметния Кирил на древния престол на Българските патриарси.

В уречения час всички заеха своите места в залата, която още помни заседанията на Третия Патриаршески избирателен църковен събор (24 февруари 2024 г.). Най-напред насядаха архиереите на БПЦ, които са членове на Събора по право, а след това делегатите по старшинство на епархиите.

Председателят на Комисията по пълномощията Сливенски митрополит Арсений оповести, че след регистрацията предния ден и извършената поименна проверка, оглавяваната от него комисия е установила, че за да вземат участие в Събора са се явили 138 от всички 140 избиратели и следователно, налице са изискуемите от чл. 46, ал. 1 от Устава на БПЦ–БП 3/4 от всички членове на Избирателния събор и той може легитимно да започне своята работа.

Преди началото на Събора Наместник-председателят на Св. Синод митрополит Григорий Врачански, в съслужение с архим. Василий, протосингел на Софийска митрополия, и архим. Максим от Пловдивска епархия, отслужи кратък молебен и отправи молитви към Бога – Подателя на всяко добро даяние и всеки съвършен дар – да изпрати Своята милваща и освещаваща благодат, която да напъти и настави патриаршеските избиратели да направят най-добрия за БПЦ и нейното паство избор от тримата достойни кандидати за Патриаршеския ни престол.

Високопреосвещеният митрополит Григорий в своето обръщение към Събора каза: „С вяра и упование в благия Божи промисъл за всички нас, с вълнение и надежда за бъдещето ви приветствам с „Добре дошли“ тук днес – в този исторически момент, когато ни предстои, под невидимото водителство на Всесветия Божи Дух, да проведем избора на четвъртия поред предстоятел на светата ни Православна църква след възстановяването на нейното патриаршеско достойнство през далечната 1953 година.

Този ден е наистина исторически и отговорността, която лежи върху всекиго от нас, е огромна. Убеден съм, че всички съзнаваме това. Църквата е богочовешки организъм, който е даруван от Господа за спасението на човеците. В православното разбиране тя е съборна и всяко важно решение в нея се взема по вечния образец на Апостолския събор в Йерусалим – така, щото да бъде угодно на първо място на Светия Дух и едва след това на нас, човеците (срв. Деян. 15:28). Нашият глас днес, в съгласие със светата и всесъвършена Божия воля, ще посочи архипастира, който от този момент нататък ще предстои пред Бога за всички нас: Свещеноначалие и монашестващи, боголюбив клир и Божи народ на светата и свидна на сърцата ни Българска православна църква – Българска Патриаршия“.

Той призова църковните избиратели: „Гласувайте по съвест – с мисъл за православния ни народ и неговото духовно здраве и просвещение със светлината на Евангелието, и Светият Дух ще съизволи Православната ни църква да намери отново своя достоен предстоятел, който да продължи с успех делото на всички свои достойни предшественици, заемали през вековете и до наши дни славната Патриаршеска българска катедра. Да бъде усърден молитвеник за всички поверени му от Бога чеда, да работи неуморно, без да пести силите и талантите си, за да може да издигне още повече авторитета на светата и славна Българска Патриаршия както в обществото ни, така и сред православните сестри-църкви, в единство и единомислие с които формираме Едната, света, съборна и апостолска Църква от Символа на нашата вяра“.

В заключение отправи молитва: „По молитвите на Божията майка, на светите Търновски патриарси Йоаким Първи, Макарий и Евтимий, и всички просияли в светост Свои дивни угодници от православния български род, Всесветият Божи Дух – Дух на премъдрост и на всяка истина – да просветли умовете ни и да ни настави в Божията правда!“, и обяви Четвъртия Патриаршески избирателен църковен събор за открит.

Молебен при откриването на Събора

Делегатите на Патриаршеския избирателен църковен събор

Съгласно чл. 46 ал. 2, се пристъпи към избор на членове на Избирателно бюро на Събора – двама клирици и двама миряни – което да подпомага Наместник-председателя на Св. Синод и председател на Патриаршеския избирателен църковен събор Врачански митрополит Григорий в изрядното провеждане на патриаршеския избор. След отправените предложения и последвалото гласуване с вдигане на ръка и мнозинство повече от половината от присъстващите бяха избрани: ставрофорен ик. Михаил Михайлов от Софийска епархия, ставрофорен ик. Борис (Борислав) Петров, Борис Иванов Калибацев и доц. д-р Николай Светославов Янев.

Председателят на Събора прочете от Акта-изложение за избора на тримата достоизбираеми кандидати, показа бюлетината с имената им и разясни, че гласуването ще се осъществи със заграждане номера на един от тях. Той припомни, че съгласно чл. 47 от УБПЦ–БП, гласоподават всички присъстващи членове на Избирателния събор и се счита за избран кандидатът, получил най-малко 2/3 от гласовете на присъстващите избиратели, а когато никой от кандидатите не получи изискуемото мнозинство по ал. 2, изборът се повтаря, като в него участват двамата, получили най-много гласове. За избран се обявява този, който е получил повечето гласове. При равни гласове гласуването се повтаря.

Продължава на стр.5

IV Патриаршески избирателен църковен събор

Изборното бюро на Събора

Гласуване на старшия митрополит, на САЩ, Канада и Австралия Йосиф

Гласуване на Видинския митрополит Даниил

След завръщането в Синодната палата в пригодения за целите на избора приемен салон Изборното бюро зае своето място, прозрачната урна бе запечатана с техните подписи и печат и при много стройна организация, като избирателите последователно бяха повиквани да се отправят към залата за гласуване, започна гласоподаването.

Първо членовете на Изборното бюро, след това митрополитите и преосвещените епископи по старшинство, а после и епархийските избиратели по реда на старшинството на техните митрополити и представителите на ставропигиите и духовните школи, се подписваха в списъка с избирателите, взимаха празен непрозрачен плик и изборната бюлетина, заверена с подписите на бюрото и печат, влизаха в обособената избирателна кабина и с ограждане номера пред името на кандидата всеки изявяваше своя глас.

След приключване на гласуването урната бе разпечатана и бяха преброени 138 подадени гласове при 138 присъстващи избиратели. След преброяването на гласовете, като всяка бюлетина бе показвана пред членовете на Събора и името на избрания оповестявано гласно, бе констатирано, че Врачанският митрополит Григорий е получил 64 гласа, Видинският митрополит Даниил – 51 гласа, Ловчанският митрополит Гавриил – 19 гласа, и 4 недействителни. Тъй като нито един от кандидатите не бе получил изискуемия от чл. 47 от УБПЦ–БП минимум от 2/3 от глсовете, се пристъпи към II тур на гласуване за двамата кандидати, получили най-много гласове – Врачански митрополит Григорий и Видински митрополит Даниил.

Гласуването протече по същия ред и след приключването му избирателното бюро за втори път преброи подадените бюлетини и получените гласове за двамата кандидати. При гласуването на втория тур с 69 гласа за Български патриарх и Софийски митрополит бе избран досегашният Видински митрополит Даниил. Врачанският митрополит Григорий получи 66 гласа. Три от бюлетините бяха недействителни.

Работата на IV Патриаршески избирателен църковен събор – тържественото откриване, гласуването в два тура, отварянето на урната и преброяването на гласовете, бе предавана на живо по БНТ и другите национални телевизии, ППТ и на страницата на Св. Синод във FB и заснета за архивите на БПЦ.

За членовете на Събора бе организиран кетъринг в парка на Синодната палата.

В Кондиката на Св. Синод бе подписан от всички избиратели Актът-изложение за станалия патриаршески избор. *(Виж стр. 15-19)*

Съгласно решението на Светия Синод, камбаните на патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“, както и всички храмове и манастири в диоцеза на БПЦ–БП, оповестиха радостната вест: България има своя нов патриарх! Църковното изпълнение на Българската православна църква–Българска патриаршия избра своя нов архипастир! Българската самостойна православна църква има своя нов предстоятел! Българският патриаршески престол има своя нов достоен приемник!

Александра КАРАМИХАЛЕВА

Високопреосвещените митрополити на Светия Синод в очакване на гласуването

Регистрация на избирателите

На **29 юни** бе дадено началото на регистрирането на участниците в Патриаршеския избирателен църковен събор (ПИЦС). Регистрацията започна според обявената програма от 10,00 ч. в Канцеларията на Св. Синод, в залата на Висшия църковен съвет от Комисията по пълномощията. Нейните членове са: Сливенски митрополит Арсений, свещ. Ангел Ангелов, свещ. Георги Димитров, дякон Костадин Бойчин, Иван Млечков, Нели Пешакова и Мария Вукашинова.

ИНТРОНИЗАЦИЯ

ТЪРЖЕСТВЕНА ИНТРОНИЗАЦИЯ на новоизбрания светейши Български патриарх Даниил

Нова страница в най-новата история на Българската църква се отваря с избора на нов неин Първосветител – Негово Светейшество Даниил, патриарх Български и Софийски митрополит. Празничният ден, **30 юни – Неделя на Всички светии и на св. славни и всехвални 12 апостоли**, ознаменува апостолската приемственост, съществуваща и до ден днешен в Православната църква. И именно в този ден клирът и народът на БПЦ чрез своите избиратели посочиха каноническия избраник Божи, който да възглави нейното паство след отхождането от този свят на блаженопочившия патриарх Неофит и да я превежда през бурното световно море към тихите пристанища на спасението в Господа Иисуса Христа.

Всенародното оповестяване на новия избраник и поемането от него на патриаршеските отговорности за домостроителството в Дух Светий на поверената му Поместна църква се извършва официално на специална църковна церемония – интронизация, в присъствието на клир и Божи народ, за да бъде направеният канонически избор всемирно утвърден, пред цялата вселена.

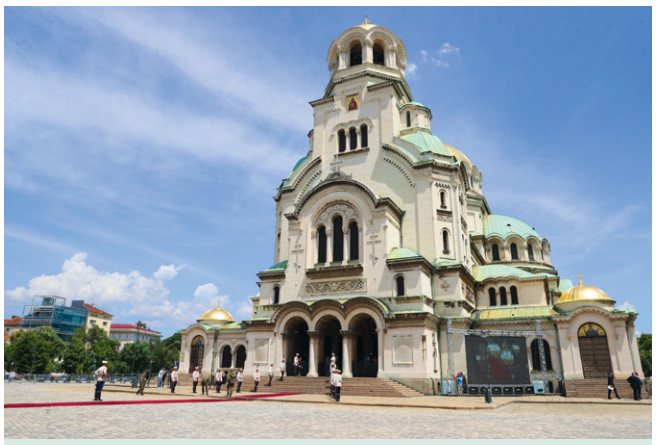
Точно в 14,40 ч. от Патриаршеския катедрален ставропигиален храм-паметник „Св. Александър Невски“ прозвуча камбанен звън, възвестяващ радостното историческо събитие от избора на четвъртия Български патриарх в новата ни църковна история, след възстановяването на Българската патриаршия. Под светлите слова на камбаните, откъсващи от ежедневието и леещи добропожелания и благи надежди, в благолепно литийно шествие новоизбраният Български патриарх и Софийски митрополит Даниил, придружаван от архиереите на БПЦ–БП, облечени в пълно архиерейско одеяние и държащи жезли, пое към патриаршеската катедрала. В шпалир от двете страни на литията в проява на почит към новия духовен баща на нацията стояха строени гвардейци и армейски части.

Символите на духовната и историческа приемственост

Бляскава и церемониално подредена, катедралата ПКСХП „Св. Александър Невски“ търпеливо очакваше новоизбрания български Първосветител. Официалните делегации и гости отрано бяха заели определените им места, за което основна грижа имаше отец професор д-р Иван Иванов. А цялата организация и координация за Патриаршеския църковно-народен избирателен събор и за тържествения церемониал на интронизацията по решение на Св. Синод на БПЦ–БП бе подготвена и надлежно придвижвана от архимандрит Дионисий (Мишев).

Интронизацията на Българския патриарх и Софийски митрополит Даниил бе съпътствана със светини, символи на приемственост, донесени за целта и положени за поклонение в патриаршеската катедрала.

Тук са и **мощите на св. патриарх Евтимий Търновски** – последния патриарх преди падането ни под османска власт, и **златната корона, жезълът и енголпионите на патриарх Кирил** – първия след възстановяването на Българската патриаршия.

Катедралата в очакване на новоизбрания патриарх

Прогласяване от амвона на Акта-изложение

Патриарх Вартоломей поздравява патриарх Даниил

С тези инсигнии, жезъл и златна корона на патриарх Кирил е бил интронизиран и блаженопочившият светейши **патриарх Максим**. Сега по време на цялата интронизация златната корона беше на св. Престол, положена върху св. Евангелие, дарено от руския император Николай II за кръщаването на българския престолонаследник, сетнешния цар Борис III, и съхранявано в патриаршеската катедрала от деня на нейното освещаване.

Цялото богослужебно последование на интронизацията, както и спецификата на самия протокол са изградени така, че да се засвидетелстват духовната приемственост, която БПЦ винаги е съхранявала. Затова именно в този ден в патриаршеската катедрала са събрани мощите на всеправославно почитани български светци, които собствено свидетелстват за цялото дело на Българската църква през вековете:

Честната глава на св. Климент Охридски като ученик на св. братя Кирил и Методий, който е свързан с *Първото българско царство*, тъй като е Първият епископ, ръкоположен при българизацията на Църквата ни. Тя е донесена тук от ставропигиалния манастир край Верия, където се съхранява, специално за интронизацията от делегати на Вселенската патриаршия;

Частица св. мощи на преподобни Йоан Рилски Чудотворец като най-велик български светец и покровител на родната ни Църква, на когото на следващия ден – **1 юли**, се отбелязват 555 години от възвръщането на светите му мощи от Търновград в Рилската св. обител. Частицата е предоставена за интронизацията от храма на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“;

Мощите на св. патриарх Евтимий Търновски, който е истинският поборник за свободата на Българската църква и народ в *края на Второто българско царство.* Те са донесени в Патриаршеската катедрала от Величкия епископ Сионий, игумена на Бачковския манастир, където се покоят. Покрити са със старинна средновековна плащаница от времето на светия патриарх и са в катедралата в този исторически ден, „за да покажат духовната приемственост на Българската патриаршия, да благословят, да осенят целия Духовен събор, който избира новия Първойерарх, Първосветител на родната ни Църква“, както подчерта епископът.

Нашият патриарх днес е наследник на делото на тези велики български светци и на благодатта, извираща от тях.

Мощите на св. патриарх Евтимий Търновски

ИНТРОНИЗАЦИЯ

Всеправославно и всенародно признание – официални лица и гости

Повсеместното признание на новия Български патриарх се засвидетелства от над 700 (седемстотин) гости, отзовали се на официалните покани за церемонията –делегациите на 11 (единадесет) Поместни православни църкви, представителите на религиозните общности и вероизповедания в България и другите официални лица, представляващи различни институции.

Историческо в този момент бе и за първи път личното присъствие на интронизация на Български патриарх на Първия по чест според реда на диптисите на Православната църква – Константинополския архиепископ и Вселенски патриарх г-н Вартоломей. С това отчетливо се заявява *прякото апостолско приемство* на Българската църква като първородна дъщеря на Константинополската, получила православното си кръщение преди повече от 1200 години от предшественика му св. Фотий Велики, отдава ѝ се заслужена всеправославна почит и значимост и признание на нейния патриарх, като решаващ фактор не само в миналото, но и днес в спасителната мисия на Православната църква в света.

В официалната делегация на *Вселенската патриаршия* бяха още: Халкидонският геронд митрополит Емануил; Деркийският геронд митрополит Апостол; Писидийският митрополит Йов (Геча); Силиврийският митрополит Максим; Адрианополският митрополит Амфилохий; архимандрит Аетий – началник на Патриаршеската канцелария; патриаршеският дякон Калиник и архимандритът на Вселенския трон Харалампий (Ничев), духовен председател на БПЦО в Истанбул.

Останалите представители на Поместните православни църкви бяха, както следва: *Александрийска патриаршия* – Диосполски митрополит Емануил; *Йерусалимска патриаршия* – Бостренски митрополит Тимотей, екзарх на Пресветия Гроб в Кипър, и архимандрит Рафаил, екзарх на Пресветия Гроб в Гърция; *Руска патриаршия* – Корсунски и Западноевропейски митрополит Нестор и протойерей Владимир Тишчук, представител на РПЦ в София; *Грузинска патриаршия* – митрополитът на Гора Андрей и протопрезвитер Георгий Звиядадзе; *Сръбска патриаршия* – Тимочки митрополит Иларион и Нишки митрополит Арсений; *Румънска патриаршия* – Търговищенски митрополит Нифон и йеродякон Николае Ифтимиу; *Кипърска архиепископия* – Карпасийски епископ Христофор и архимандрит Стилиан; *Еладска архиепископия* – Монемвасийски и Спартански митрополит Евстатий и Янински митрополит Максим; *Албанска архиепископия* – Корчански митрополит Йоан и Амантийски митрополит Натанаил; *Православна църква на Северна Македония* – Дебърско-Кичевски митрополит Тимотей и Брегалнишки митрополит Иларион.

Сред официалните лица на различните вероизповедания у нас бяха представители на Католическата църква и на религиозните общности на евреите и на мюсюлманите.

На церемонията присъстваха и редица мирски официални лица: последният помазан български цар Негово Величество Симеон II Сакскобургготски и княз Борис Търновски, първороден син на княз Кардам; президентът на Р България Румен Радев и вицепрезидентът Илияна Йотова, председателят на НС Рая Назарян, зам.-председателят на НС Росица Кирова, служебният премиер Димитър Главчев, началникът на отбраната адмирал Емил Ефтимов; бивши служебни премиери, като Огнян Герджиков, Кирил Петков и др.; служебните министри: на отбраната Атанас Запрянов, на земеделието Георги Тахов; лидери и депутати на наши парламентарно представени партии, като акад. Николай Денков, Росен Желязков, Йордан Цонев, Костадин Костадинов, Румен Петков, Михаил Миков и др.; кметът на София Васил Терзиев; посланикът на Русия Н. Пр. Елеонора Митрофанова, както и представители на дипломатическия корпус.

Възлагане на енголпието панагия

Митрополит Йоан изнася от св. олтар епитрахила

Митрополит Наум подава бялата епанокалимавка

Осеняване на народа с патриаршеско благословение

Старшите митрополити водят патриарха към трона

Въдворяване в патриаршеско достойнство

С ръкопляскания и възгласи „Достоен“ новоизбраният патриарх бе въведен сред събралото се множество в храма.

Хорът на патриаршеската катедрала поде песнопението „Достойно есть“ и на специалния подиум (вима) в центъра на храма се възкачи новоизбраният първойерарх Даниил, в мантия и епитрахил, и кръст в патриаршеската си десница, за да благослови народа.

Вселенският патриарх Вартоломей, придружен от архимандрити, пристъпи към подиума и лично с облобизание поздрави новоизбрания Български патриарх Даниил.

Мелнишкият епископ Герасим – главен секретар на Св. Синод, след като взе благословение от новоизбрания български първопредстоятел, прочете от амвона Акта-изложение за осъществения от Четвъртия Патриаршески избирателен събор избор на нов Български патриарх и Софийски митрополит. След това припомни основни моменти от историята на Българската църква още от времето на св. княз Борис Покръстител и подчерта значението на православната вяра за съхраняването духа на народа, дори в потиснически времена. „*През 919 година Българската църква придобива окончателно статут на Първата църква, след основаните от Апостолско време и признати от най-висшия църковен форум Вселенските събори, като автокефална, първородна църква – дъщеря на Великата Христова църква в Константинопол*“.

След като бе изчетен Актът-изложение, бяха снети митрополитските одежди и митрата от новоизбрания Български патриарх и той остана на вимата само с монашеското расо.

Възлагане на патриаршеските инсигнии

Последва възлагането върху новоизбрания български Предстоятел на отличителните за патриаршеското достойнство инсигнии. То бе извършено от синодалните архиереи по реда на тяхното старшинство. След всяка инсигния, изнесена от св. олтар и положена върху новия патриарх, духовенство и хор възгласяха: „Достоен!“

Високопреосвещеният Великотърновски митрополит Григорий, като втори по старшинство, поднесе на Негово Светейшество първия знак на патриаршеското достойнство – *нагръдния св. кръст*.

След него Ловчанският митрополит Гавриил постави на гърдите му първото енголпие – *с образа на Христос Вседържител, а* Пловдивският митрополит Николай – *второто енголпие – с образа на Пресвета Богородица (панагия)*. (Енголпията за интронизацията на патриарх Даниил в символ на приемственост са връчените на патриарх Кирил, който е и първият ни патриарх след възстановяването на Българската патриаршия на 10 май 1953 г.)

Западно- и Средноевропейският митрополит Антоний възложи на плещите на новия патриарх зелената *патриаршеска мантия с изписани на нея скрижалите „Б“ и „П“*. (Българската зелена патриаршеска мантия е символ на автокефалния статут на нашата Църква, което оказва влияние и на славяноезичните Църкви – Сръбска, Руска, Полска и Чешка, включително и Грузинска, като впоследствие тя става традиционна и за тях. В ново време за българските предстоятели тя е въведена от приснопаметния екзарх Стефан.)

Варненският и Великопреславски митрополит Йоан положи на патриарха *епитрахил*, Неврокопският митрополит Серафим – *омофор*, а Русенският митрополит Наум му подаде *бялата епанокалимавка*. (Бялото було е символ на чистотата на православната вяра и благочестие. Традицията му идва от исихазма и такова бяло було е било подарено на

Продължава на стр. 8

ИНТРОНИЗАЦИЯ

Връчване на патриаршеския жезъл

От стр. 7

св. патриарх Евтимий Търновски при ръкоположението му от св. патриарх Калист в храма „Св. София“ в Константинопол.)

Първият по старшинство синодален архиерей – Негово Високопреосвещенство Йосиф, митрополит на САЩ, Канада и Австралия, прочете от амвона молитва към Господа Бога за новия Български патриарх.

Негово Светейшество Даниил, патриарх Български и митрополит Софийски, също отправи към Бога молитва за бъдещото си служение:

„*Всесилни Боже, Отче на нашия Господ и Спасител Иисус Христос, Когото си поставил за Пастиреначалник на Твоята света Църква, Който избра Своите свети ученици и апостоли, от които ние, приемайки доброто познание, се просветихме чрез Твоя Свети Дух и се научихме да вярваме в Тебе. От тях, чрез приемството на благодатта на Светия Дух, съм поставен и аз недостойният Твой раб да ръководя духовното стадо на Българската православна църква, да наставлявам нейните членове към спасение и да ги приведа към Твоето Небесно Царство. Ти, Господи, Владико мой, настави ме в делата, за които си ме поставил, дай ми разум и ме насочвай в това велико и отговорно служение. Отвори устните на мен грешния и научи ме да се моля както подобава за всичко потребно. Ето, със страх застават пред Тебе, предоставяйки на Твоята безкрайна милост моята смирена душа. Направлявай моя живот към тихо пристанище и ми покажи пътя, по който да вървя. Защото Ти си, Който управлява чрез слово всяка твар със силата на Твоята неизказана премъдрост. Дарувай дух на разум на моето незнание. Осени моите дела с дух на страхопочитание към Тебе. Обнови в моето сърце правия дух. Утвърди ме със силен дух против съблазните на моите мисли. Та, като съм наставляван всеки ден чрез Твоя благ Дух към полезни дела, да изпълня достойно Твоите заповеди. Нека ми бъде за спасение изпросената над мен Твоя благост. Всемилостиви Господи, дарувай Твоята щедрост на моето паство, за да го приведа към Твоите небесни селения, та всички ние с едни уста и с едно сърце да възхвалим Тебе, Единия Бог в Троица прославян – Отец, Син и Дух Светий, сега и винаги, и во веки веков.*“

Хорът на патриаршеската катедрала запя за първи път многолетствие с името на патриарх Даниил.

Старшият митрополит Негово Високопреосвещенство Йосиф въздигна патриаршеския жезъл от раката с мощите на последния просиял в святост Български патриарх св. Евтимий Търновски и като се качи на вимата, целуна патриаршеската десница и връчи на новия Светейши жезъла с думите: „*Аксиос! Достоин!*“, които бяха подети и от духовенството и хора.

Благодарствен молебен

Започна благодарственото молебно последование, възглавено от новоизбрания светейши патриарх Даниил.

Към края на патриаршеския молебен двамата най-старши митрополити – високопреосвещените Йосиф, на САЩ, Канада и Австралия, и Григорий Великотърновски, поведоха Светейшия към патриаршеския трон на катедралата.

В знак на първосветителска приемственост патриарх Даниил се поклони на св. мощи преди да заеме своя трон. Придържайки го от двете страни, старшите митрополити го приканиха да седне на него, като възгласиха: „*Достоен!*“ Това се извърши трикратно, като втория и третия път патриархът беше приканван от следващите по старшинство високопреосвещени митрополити – Гавриил и Николай, Антоний и Йоан.

Тържествени архиерейски слова

Със слово от името на Св. Синод на БПЦ–БП към Негово Светейшество патриарх Даниил се обърна най-старшият синодален архиерей – митрополит Йосиф. *(Словото четете на стр. 10)*

След което патриарх Даниил произнесе от патриаршеския трон своето Тронно слово: *„Ще следвам примера на моите предшественици. Със съзнанието за своето недостойнство за това високоотговорно служение, но и с вяра, и с послушание към Божията воля, изразена чрез волеизявлението на това свято събрание от канонично и законно избрани представители на целокупната ни Църква – Свещеноначалието, клирът и православният народ, както и при свидетелството на възлюбените и дълбоко уважаеми представители на сестринските Православни църкви, приемам кръста на патриаршеското служение, което ми се възлага днес.“*

Новоизбраният Български патриарх и Софийски митрополит Даниил заяви още, че просветата в православната вяра и благочестието ще бъдат основна грижа в митрополитското му служение в славната

ИНТРОНИЗАЦИЯ

Софийска епархия. Подчерта, че в днешното объркано от умножаване на греховете време всички имаме нужда от живо и ясно свидетелство за Божието присъствие, милосърдие и любов към нас.

Негово Всесветейшество Вселенският патриарх Вартоломей, чието лично присъствие е израз на силен братски жест, тъй като това е първопрестолът, при който по установена традиция на Православната църква един новоизбран православен предстоятел трябва първо да отиде, прочете поздравително слово към новоизбрания Български патриарх. В него Всесветейшият подчерта историческата линия на свързаност между двете Църкви ведно с напреженията, които е имало някога, като започна словото си с препратка към наставническите слова на св. Фотий към св. цар Борис, онагледяваща апостолската приемственост.

„С дълбока любов и почит прегръщаме и приветстваме Ваше Светейшество по повод избирането Ви на първата по чест епископска катедра на Българската църква като приемник на блаженопочиналия и приснопаметен Ваш предшественик – прекроткия и тих господин Неофит, и с много надежда, добри очаквания и пулсиращи сърца ние гръмогласно възкликваме: „Аксиос!“ Събрани всички днес на това събитие, както някога в горницата на светата Петдесетница, нека в сърцата си да възприемем огнените езици на Утешителя в този велик момент като още едно историческо откровение. Така ставаме и ние свидетели и продължители на свещената история на Църквата и допринасяме с нещо мъничко за непрекъснатата приемственост на вярата, като удостоверяваме и ние, според съответното ни място, неприкосновеността на завещаното ни от нашите Отци“, каза в словото си патриарх Вартоломей.

Към новия патриарх се обърна и държавният глава Румен Радев, който пожела на Негово Светейшество здраве, дълголетие и благополучни дни начело на Българската патриаршия: *„Ние отправяме поглед към Вас с надеждата да отстоявате единството и автокефалността на нашата Църква и добруването на България. Да въздигате вярата, че Православната ни църква остава крепител на мира, крепител на живота и стожер на своята историческа мисия. Тя е обединявала българския народ, тя го е превела през много изпитания. Тя и днес е всеотдаен покровител на християнската вяра и на националното ни съзнание“*. Президентът изрази вярата си, че този ден ще остане знаменателно събитие в летописа на Българската православна църква. От името на президентската институция, на Народното събрание и на Министерския съвет той подари на патриарха комплект от кръст, енголпие и панагия.

Накрая Негово Светейшество Българският патриарх Даниил отиде при своите събратя на солея, застана пред Царските двери и благослови трикратно народа, докато от хоровия балкон се възнасяше мощно многолетствие.

Вселенският патриарх Вартоломей поздрави вече интронизирания Български патриарх Даниил с взаимно свято целуване и му връчи патриаршески подарък – комплект кръст, панагия и енголпие. После двамата патриарси влязоха в светия олтар.

Всички духовници и гости напуснаха катедралния храм „Св. Александър Невски“ и застанаха пред него за официална паметна снимка с новоизбрания Български патриарх Даниил.

Почит към новия патриарх отдаде и армията. Държавният глава и Негово Светейшество поднесоха венци пред паметника на Незнайния воин и склониха глави пред създателите на българската държава и на Българската църква.

Анула ХРИСТОВА

ИНТРОНИЗАЦИЯ

Синодално поздравително слово към новоизбрания патриарх

„Днесь благодать Святаго Духа нас собра, и вси, вземше Крест Твой, глаголем: благословен Грядый во имя Господне, осанна в вышних“ (стихира от Триода).

Ваше Светейшество,

По „благата, угодна и съвършена воля Божия“ (Рим. 12:2) днес Вие бяхте избран за Предстоятел на родната ни Църква. „Защото, угодно бе на Светаго Духа и нам“ (Деян. 15:28). Виждайки Вашите трудове, ревност и усърдие, Господ Ви въздигна в патриаршеско достойнство, та подобно на апостолите да свидетелствате „с голяма сила за възкресението на Господа Иисуса Христа“ (Деян. 4:33), да се грижите вярата да възраства и „взаимната любов у всеки едного... да изобилва“ (2 Сол. 1:3).

Патриаршеското служение е необичайно трудно и отговорно. По думите на свети апостол Павел „никой се сам не сдобива с тая почест, освен оня, който е призван от Бога“ (Евр. 5:4). Той ще иска отчет от всички нас как сме употребили дадените ни от Него таланти. „Имайки в себе си словото на живота …със страх и трепет вършете Вашето служение, защото Бог е Който прави… да действувате според благата Му воля“ (Филип. 2:16, 12, 13) и „близо е Господ към всички, които Го призовават“ (Пс. 144:18).

И така, смирил се „под крепката ръка Божия“ (1 Петр. 5:6) и уповавайки се на щедрата помощ на Вседържителя, Вие ще можете достойно да изпълнявате това велико служение – „да пасете църквата на Господа и Бога, която Той си придоби със Своята кръв“ (Деян. 20:28) със старание и отговорност, с грижа за нравственото просвещение на пасомите, като ги утвърждавате „във всяко слово и добро дело“ (2 Сол. 2:17) и призовавате да устройват живота си върху твърдата основа на Православието и ценностите, които то изповядва.

Не слава и почести – те са бързопреходни – и, разбира се, не отдих и покой Ви очакват занапред, но всекидневно напрежение на силите, концентрация на волята и чувствата, сърдечна болка и безпокойство за тези наши съвременници, които още блуждаят по своите си пътища и както слепец ходят пипнешком в тъмнина (вж. Второз. 28:19), тези, които още не са се обърнали към Бога и не са намерили покой за душите си. А такива са хиляди и хиляди, и всички те са наше паство и наша грижа, даже и в тези случаи, когато те самите не се считат за паство. Ние сме отговорни и за тях, защото Бог „иска да се спасят всички човеци и да достигнат до познание на истината“ (1 Тим. 2:4).

Носейки със смирение кръста на Първосветителското служение в това сложно време на конфликти и разделения, Вие трябва с „вяра, любов, търпение и кротост“ (1 Тим. 6:11) да наставлявате народа ни, като го призовавате да „се отклонява от зло и прави добро; да търси мир и да следва подир него“ (Пс. 33:15).

Вслушайте се в думите на свети Йоан Златоуст: „Името на Църквата не е име на разделение, но на единение и съгласие… Църквата е устроена не за да се разделят тези, които се събират в нея, а за да се съединят онези, които са разделени, както и показва и самата дума *„еклесия“, „Църква“,* т. е. „*събрание*“. Помнете винаги това наставление и правете всичко възможно за запазване „единството на духа чрез връзките на мира“ (Еф. 4:3), за възцаряване на сговор и съгласие в обществото.

В „*сей день, егоже сотвори Господь*“ (Пс. 117:24), молитвено Ви желая от името на синодалните архиереи Началникът на живота и Победителят на смъртта Христос да Ви дарува мир и благодатна радост, да Ви подпомага щедро във Вашето патриаршеско служение за полза на светата ни Църква.

„Бог на всяка благодат, Който е призвал вас за вечната Си слава в Иисуса Христа […] да ви утвърди, укрепи и направи непоколебими“ (1 Петр. 5:10) в предстоящите Ви архипастирски трудове. Амин.

Произнесено от митрополита на САЩ, Канада и Австралия ЙОСИФ

Тронно слово на Българския патриарх Даниил

Ваше Всесветейшество,

Възлюбени в Господа Представители на братските Поместни православни църкви,

Уважаеми г-н Президент, Уважаема г-жо Председател на Народното събрание, Уважаеми г-н Министър-председател, Уважаеми г-н Кмет на град София,

Ваше Величество, Ваши Превъзходителства, Досточтими представители на българската държавност,

Почитаеми членове на Патриаршеския избирателен църковен събор, Всечестни отци, Преподобни монаси и монахини, Обични в Господа братя и сестри,

Днес светата Православна Църква в своята пълнота празнува паметта на Всички светии и особено Събора на дванадесетте славни и всехвални апостоли – велик и славен празник, в който целокупният Божий народ на земята ведно със сонма на светиите ликуваме и прославяме Бога за великата Негова слава, която е дал на нас, човеците в Църквата, за да бъдем едно – осветени чрез словото на истината и съединени в Христовата любов, за да бъде Бог в нас и ние в Него, съединени в пълно единство (срв. Йоан. 17:17, 22, 23).

Днешният празник ни показва в какво се състои спасителното дело на Господ Иисус Христос и как то се осъществява в историята на Църквата и човечеството, чрез освещаването и преобразяването, обожението на милиони и милиарди човеци чрез нетварната благодат на Светия Дух.

За това спасително дело Господ постави в Църквата Си „едни за апостоли, други за пророци, други за евангелисти, други за пастири и учители, за усъвършенстване на светиите в делото на служението, в съзиждане тялото Христово, докле всинца достигнем до единство на вярата и на познаването на Сина Божий, до състояние на мъж съвършен, до пълната възраст на Христовото съвършенство“ (Еф. 4:11-13).

Именно такова е и днешното знаменателно събитие в живота на родната ни Българска православна църква – Българска патриаршия, както и в наш личен план – изборът ни за Патриарх на древнопросиялата, първа след древните Патриаршии славна Църква, украсена с множество светии от всички църковни и житейски поприща, през всяко време и епоха.

Със съзнание за своето недостойнство за това високоотговорно служение, но и с вяра и послушание към Божията воля, изразена чрез волеизявлението на това свято събрание от канонично и законно избрани представители на целокупната ни Църква – Свещеноначалието, клира и православния народ, както и при свидетелството на възлюбените и дълбокоуважаеми представители на сестринските Православни църкви, приемам кръста на патриаршеското служение, което ми се възлага днес.

Вярвам, че Господ, Който гледа на сърце и знае, че не съм се стремял към тази длъжност, като ме избра за това служение, Той ще ми бъде и помощник, защото Господ „възлага бреме, но и спасява“ (Пс. 67:20) и защото Сам ни е казал, че без Него не можем да вършим нищо (Йоан. 15:5), но и че е с нас „през всички дни до свършека на света“ (Мат. 28:20).

В днешното объркано от умножаване на греховете ни време всички ние имаме нужда от живо и ясно свидетелство за Божието присъствие, милосърдие и любов към нас. Това ни задължава в предстоящото ни служение да бъдем подкрепа във вярата и живота по Бога на повереното ни духовно паство, в отстояване чистотата на Христовите вяра и благочестие, в насърчение по пътя към спасението.

Затова, по наставлението на Апостола на народите, стремежът да се представя пред Бога „безукорен работник, който вярно преподава словото на истината“ (2 Тим. 2: 15), „с голямо постоянство в скърби, в нужди, в утеснение, (...) в скитания, в трудове, в бдения, в пости, с чистота, със знание, с дълготърпение, с благост, с Дух Светий, с нелицемерна любов, (...) при чест и безчестие, при укори и похвали“, за да бъде „сърцето ни разширено“ (срв. 2 Кор. 6:4-11) за всички чеда на Българската ни православна църква, ще продължи да бъде първостепенна задача за мен в личен план.

Просветата в Православната вяра и благочестие ще бъде основна грижа в митрополитското ми служение в славната Софийска епархия, чийто престолен град носи името и е под покрова на Божията Премъдрост, и чийто епископски престол е прославен още от апостолско вре-

ме, включително чрез служението на св. свщмчк Климент Римски и на много още знайни и незнайни светители през вековете.

Следвайки примера на моите предшественици от най-ново време, приснопаметните български патриарси Неофит, Максим и Кирил, ще се старая единството в Христа и братолюбното служение със събратята архиереи на Св. Синод, в дух на взаимно уважение и подкрепа при общата грижа за духовното ни паство, да бъдат ръководните принципи в съвместното ни служение като предстоятел на Православната ни църква и Св. Синод, за да се слави „Бог чрез Господа в Духа Свети – Отец и Син и Дух Свети“ (34 Апостолско правило).

Особено ярък и поучителен в това отношение е примерът на кротост, разсъдителност, дълготърпение, безпорочност, милосърдие, изрядно служение, на българските патриарси – Максим, който възложи върху мен ръка при епископската ми хиротония, и Неофит, който ме напъти в началото на митрополитското ми служение.

За повече от половинвековното им светителстване, чрез незлобието си, любовта, крепката им вяра в Бога, строгото съблюдаване на църковния ред, те опазиха единството в Светия Синод и църковния кораб на Родната ни Църква премина цял и невредим през много и различни изпитания. Техният изпитан пример на принципност в отстояване на църковния интерес, на такт и дипломатичност, включително във взаимоотношенията на църковната с държавните и обществени институции, с Божията помощ ще се старая да следвам в предстоящото ми служение.

Пример за подражание ще ни бъдат и неуморните трудове в благовестничеството и дръзновението за опазване чистотата на вярата на Преславските и Търновските патриарси, особено свети патриарх Евтимий – съвършен подражател на Добрия Пастир, който положи душата си за овците (Йоан. 10:11), както и на предстоятелите на Църквата ни след възстановяването на нейната самостойност в лицето на Българската Екзархия, които със смелостта и пастирската грижа до себежертвеност за духовното си паство допринесоха за укрепването и своевременното възстановяване на патриаршеското достойнство на Църквата ни.

Сред тях първият Български екзарх и Видински митрополит Антим безстрашно изобличи жестокостите на поробителя при потушаването на Априлското въстание и спомогна за освобождението на народа ни от османско иго, а при наместник-прадседателството на Светия Синод на Видинския митрополит Неофит, Българската православна църква допринесе за спасението на евреите в страната ни през 1943 г. Доблестта на тези досточтими първойерарси, както и единомислието, решимостта в отстояване на църковния интерес и жертвоготовност от всички архиереи на Светия Синод, винаги ще ни бъдат пример за подражание.

Свят пример на пастирска отговорност, нелицемерна вяра и любов към Бога, Църквата и всички човеци е приснопаметният наш духовен отец – Неврокопският митрополит Натанаил. По общото признание на народа Божий, той беше „жива съвест на Българската православна църква“. Неговото усърдие за опазване чистотата на вярата, за преодоляването на достопечалното разделение, за просветата във вярата и благочестието и най-вече на младото поколение, бащинско отношение и ръководство на свещенството, любовта му към монашеството, грижата му за бедните, за благолепието на богослужението и храмовото благоустройство, неуморност за опазване и утвърждаване авторитета на църковната институция винаги са били и ще бъдат за мен нагледен образец, към който да се стремя в служението ми.

Вярвам, че служението на всички нас в Българската православната църква е подпомагано от тяхната молитвена подкрепа.

В съвременния свят, в който живеем сме свидетели как бунтът на мнозина човеци срещу Бога води до узаконяване и налагане греха за норма в човешкото общество. За съжаление, размиването на понятията за добро и зло, за истина и лъжа оказва своето неизбежно влияние върху църковния народ и междуцърковните отношения. Призвани сме да бъдем на дело миротворци, въплъщавайки в живота си безсмъртните слова на св. Йоан Златоуст: „Името *Църква* означава не разделение, а единство и единомислие“.

Всесърдечно благодаря на боголюбезните представители на сестринските Православни църкви, които дойдоха да засвидетелстват своята братска в Христа любов и молитвено да подкрепят Църквата ни при избора на нейния Предстоятел.

Благодаря на: Всесветейшия Константинополски и Вселенски патриарх г-н, г-н Вартоломей заедно с високопреосвещените – Халкидонски митрополит Емануил, Деркски митрополит Апостол, Писидийски митрополит Йов, Силиврийски митрополит Максим, Адрианополски митрополит Амфилохий и придружаващите ги клирици и служители от Константинополската патриаршия; Диосполски митрополит Емануил, от Александрийската патриаршия; Востронски митрополит Тимотей, екзарх на Пресветия Гроб в Кипър, и архимандрит Рафаил, екзарх на Пресветия Гроб в Гърция, от Йерусалимската патриаршия; Корсунски и Западноевропейски митрополит Нестор и протойерей Владимир Тишчук, от Руската православна църква; митрополита на Гора Андрей, от Грузинската православна църква; Тимочки митрополит Иларион и Нишки митрополит Арсений, от Сръбската православна църква; архиепископа на Търговище и Патриаршески екзарх Нифонт и йеродякон Николае Ифтимиу, от Румънската православна църква; Карпасийски епископ Христофор и архимандрит Стилиан, от Кипърската православна църква; митрополит на Монемвасия и Спарта Евстатий и Янински митрополит Максим, от Гръцката православна църква; митрополита на Корча Йоан и митрополита на Амантия Натанаил, от Албанската православна църква; Дебърско-Кичевски митрополит Тимотей и Брегалнишки митрополит Иларион, от Православната църква в Република Северна Македония.

Благодаря на Високопреосвещените митрополити-членове на Светия Синод, както и на всички членове на IV Патриаршески избирателен църковен събор, за доверието, братолюбието и подкрепата, които се надявам и вярвам, че взаимно ще продължим да укрепваме за благото на Православната ни българска Църква и милото ни Отечество!

Благодаря на представителите на държавните институции, за тяхната държавническа грижа, отношение и подкрепа към църковната ни институция, при зачитане принципа на самоуправление. През последните години народът ни все повече припознава Православната ни църква като своя духовна майка и кърмителка не само в исторически план, но и в съвремието ни.

Благодаря на всички, които усърдно се потрудихте при организацията и провеждането на днешното историческо събитие в живота на Църквата, държавата и народа ни.

За всичко благодарим на Бога и усърдно Го молим да ни подкрепи и ни спаси!

30.06.2024 г.

Приветствено слово на Негово Светейшество Вселенския патриарх Вартоломей

Ваше Блаженство, Софийски митрополите и Патриарше на цяла България, господин Даниил,

Ваши Блаженства и Преосвещенства, представители на поместните свети Божии църкви, Други почитаеми братя архиереи,

Ваше Величество,

Ваше Превъзходителство господин Президент,

Ваше Превъзходителство госпожо Председател на Народното събрание,

Ваше Превъзходителство господин Министър-председателю и други най-видни ръководители на страната,

Почитаеми представители на останалите християнски вероизповедания и религии, Ваши Превъзходителства представители на дипломатическите мисии в страната,

Благоговейни клирици от всяка степен и преподобни монаси и монахини,

Възлюблени чеда на светата Православна Църква в София и в цялата богоспасаема страна – България.

Трябва добродетелите да се насаждат ведно с вярата, а двете заедно да съграждат достойния човек. Защото правилните догмати украсяват живота, а чистотата на делата свидетелства за божествеността на вярата [1].

Днес, многообични и многопочитаеми в Христа Бога брате, господин Даниил, виждаме в лицето на Ваше Блаженство, който току-що бяхте избран с каноническо решение за Софийски митрополит и Патриарх на цяла България, да се осъществяват и потвърждават тези думи, които преди близо хиляда и двеста години е изрекъл към българския княз Борис-Михаил нашият предшественик Фотий Велики, понеже правотата на вярата е гаранция за красотата и благолепието на живота, а скъпоценният камък на божествените догмати и сиянието на благочестието възвестяват хубостта и истината на житието.

Облобизаваме и прегръщаме Ваше Блаженство с дълбока любов и особена почит по случай избора Ви на първопрестолната катедра на Църквата в България като приемник на блаженопочиналия и приснопаметен Ваш предшественик – кроткия и тих патриарх Неофит, и с много надежда и благо очакване, със силен глас и трепетно сърце възгласяме: ДОСТОЕН!

Всички днес събрани „наедно“, както в горницата на светата Петдесетница, виждаме с ума на сърцето си огнените езици на Светия Дух – Утешителя, като още едно историческо явление в този знаменит момент. Ставаме и ние свидетели и продължители на свещената история на Църквата и добавяме по нещо малко към непрекъснатата последователност на вярата и потвърждаваме и ние, според силите си, неизменния завет на отците ни.

Разбира се, Източноправославната Църква не страда от синдрома на „историцизма“, тоест, от изчерпване на нейната актуална реалност и на нейната същност в едно маниакално зацикляне в случайни и отминали събития, защото историята никога не е била безоблачна. Тъкмо обратното, бихме казали открито, че тя е била неспокойна и изпълнена с множество вълнения. Отношенията, прочее, между нашата Константинополска света Велика Христова Църква с Вашата тук съизбраница Църква, свети брате, понякога са били конфликтни и мъчителни. Въпреки това обаче, историческото минало не може да бъде критерий за църковния живот, тъй като Църквата представлява есхатологична реалност, а не реалност от миналото. Разбира се, историята учи и който не се поучава от грешките и страстите от историческото минало, неизбежно ще претърпи последствия в бъдеще.

Църквата на Константинопол като обща майка-хранителка на всички православни църкви е вървяла, върви и – по Божията воля – ще върви винаги в историческия си живот с постоянна вярност към есхатологията, тъй като именно там се намира истината на нещата, без, разбира се, да изоставя особения си авторитет и да пренебрегва историята, тъй като в противен случай би изпаднала в един идеалистически начин на съществуване.

За съжаление днес някои православни братя разгръщат неоснователна полемика срещу същността на отговорностите на всеки един Константинополски архиепископ, който въплъщава жертвената природа на тези отговорности, както те са формулирани с действието на Всесветия Дух в неизменните канонични решения на светите Вселенски събори и както животът и вековната практика на Църквата са ги тълкували неотклонно.

Главното възражение на малодушните и неблагодарни към тяхната майка-благодетелка – Великата Христова църква, се концентрира в това, че първенствуващото място в жертвата и следователно в честта на Константинополския Архиепископ се е дължало на исторически дадености и състояния, безвъзвратно отминали (във времето) и следователно всички те днес имали само музейна и изследователска стойност, като нарочно и преднамерено пренебрегват факта, че тези отговорни привилегии (прерогативи) служат изключително на спасителната, сиреч на есхатологичната перспектива на Църквата, а не на някакви светски амбиции или властнически настроения.

Повтаряме настойчиво, дори и с риск да бъдем сметнати за банални, че отговорностите на Константинополската църква са установени от светите Вселенски събори, което ще рече: от Самия Всесвят Дух и от богоносните отци, които вслушвайки се в Неговите деликатни и боготворчески нашепвания, са описали непоклатимия опит на Църквата.

Именно този животворен опит на Църквата ви носим днес вам, братя и чеда, участвайки лично във вашата радост, която е радост и тържество за целокупната Една, Света, Съборна и Апостолска Църква. За този опит свидетелстваме днес пред това свято събрание: нашия опит от носенето на кръста Христов, на страданията заради Неговата любов, на светостта, на единството, на помирението, на съгласието, на взаимодействието и на солидарността и на всичко онова, което съпътства и е характерно за истинния и автентичен църковен живот.

Приветстваме единодушния почин да бъдем поканени – за първи път в църковната практика – да присъстваме лично на избора и на въздигането на първия сред вас. Това изключително обнадеждаващо събитие ни дава нова перспектива в междуправославните отношения и по този начин открива нова епоха. Тази епоха трябва да бъде белязана с надмогването на историческите ограничения, на изолационизма и на самодостатъчността и с радостни сърца да открие пътя за възвръщане на „църковността“ в междуправославните отношения.

Като казваме това, обични и възделени братя и чеда, въздаваме хвала и славословие на Трисветия Бог и отечески благославяме християнолюбивия български народ, който пръв прегърна проповядваното от Константинополската църква-Майка благовестие на спасението в Христос.

А на тебе, Блаженейши брате, благопожелаваме да бъдеш пример за подражание, неотклонно насочен и хвърлил котва в тихите и безоблачни пристани на светата и Велика Христова Църква. В скромния, но вечно светещ „Фенер“, ти винаги ще намираш разбиране, подкрепа и помощ. В него ще се оживотворяваш от живителните струи на Богородичния Град, който с велико търпение и дълбоко вътрешно благодарение пази правотата на вярата и каноничното предание на здравата еклисиология.

И тъй, заедно с богоречивия апостол Павел ви „*моля да постъпвате достойно за званието, за което сте призвани, с всяко смиреномъдрие, кротост и великодушие, като се търпите един други с любов и залягате да запазвате единството на духа чрез връзките на мира. Едно тяло сте и един дух, както сте и призвани към една надежда на вашето звание; един е Господ, една е вярата, едно е кръщението, един е Бог и Отец на всички, Който е над всички, и чрез всички, и във всички нас*“ (Еф. 4:1-6).

Бъди крепък, свети брате! Достоен!

Превод: Александър СМОЧЕВСКИ

[1] Из писмото на светейшия Цариградски патриарх Фотий до Българския владетел Михаил „Кое е работа на владетеля“ , PG 102, 629 B.

Слово на президента Румен Радев

Ваше Светейшество Даниил, Патриарх Български и Митрополит Софийски,

Уважаема госпожо председател на Народното събрание, Уважаеми господин министър-председател, Уважаема госпожо вицепрезидент, Уважаеми господин кмет на София, Уважаеми народни представители и министри,

Ваше Светейшество Вселенски патриарх Вартоломей,

Ваши Високопреосвещенства и Преосвещенства,

Уважаеми членове на Патриаршеския избирателен църковен събор,

Уважаеми представители на Поместните православни църкви,

Уважаеми г-н Сакскобургготски,

Ваши превъзходителства, Уважаеми представители на религиозните общности в България,

Дами и господа, Скъпи сънародници,

Ваше Светейшество,

Приемете моите поздравления и благопожелания за избирането Ви за предстоятел на Българската православна църква – Българска Патриаршия.

Този избор идва в момент на изпитания и смут за цялото човечество. Ето защо ние отправяме поглед към Вас с надежда да отстоявате единството и автокефалността на нашата църква и добруването на България. Да въздигате вярата, че Православната ни църква остава крепител на мира, пазител на живота и стожер на своята историческа мисия да бъде нравствена опора на нашия народ, да го води към духовен възход, да му дава упование и напътствие в дни на изпитание.

Независимостта на Българска Патриаршия е безценно наследство от нашето славно многовековно минало, духовна крепост и исторически подвиг. Тя е обединявала български народ, тя го е превела през много изпитания. Тя и днес е всеотдаен покровител на християнската вяра и националното ни съзнание. Във времена на униние нашите църковни водачи и православен клир неведнъж укрепваха моралните ни сили, просвещаваха и напътстваха, и в крайна сметка винаги съумяваха да преведат българите през не една духовна зима и чуждо влияние и потисничество.

Към ярката плеяда вечни духовни закрилници на България се прибави и блаженопочившият патриарх Неофит, който се радваше на огромна почит и със своята мъдрост, такт и духовно водачество ни напътстваше по спасителния път на християнските и общочовешки ценности.

Ваше Светейшество,

Вярвам, че във Вашата високоотговорна мисия и служение Вие ще бъдете воден от любовта си към хората и към Бог. В днешния тържествен ден Ви пожелавам да: отстоявате единството на православието; въздигате авторитета и достойното място на Българската Патриаршия в семейството на православните църкви; укрепвате и отстоявате нейната градивна роля в обществото и с търпение да укрепвате традиционно добрите отношения между религиозните общности в България; ревностно да насърчавате щедростта, милосърдието и съпричастността към нуждаещите се.

Нека в сърцето Ви не престава да отеква топлата грижа към духовенството, храмовете, манастирите и миряните.

Вярвам, че днешният ден ще остане знаменателно събитие в летописа на Българската православна църква. От мое име и от името на целия български народ Ви пожелавам здраве, дълголетие и благополучни дни начело на Българската Патриаршия.

Бог да пази България!

Президент и патриарх положиха венци пред Паметника на Незнайния воин

След тържествената интронизация на Негово Светейшество Български патриарх и Софийски митрополит Даниил бе направена пред патриаршеския храм официална снимка на присъстващите на събитието.

В 18 ч. пред Паметника на Незнайния воин държавният глава и върховен главнокомандващ на Въоръжените сили Румен Радев прие почетния строй на представителните роти от Националната гвардейска част.

Последва ритуалът по издигане на националното знаме, на който присъстваха духовниците и официалните гости на интронизацията.

Държавният глава и Негово Светейшество новоизбраният Български патриарх Даниил положиха венци и отдадоха почит пред Паметника на Незнайния воин. Състоя се и тържествен марш на представителните роти от Националната гвардейска част.

На финала топовни салюти отекнаха в чест на новоизбрания Български патриарх Даниил.

Първа тържествена св. Литургия на новоизбрания Български патриарх Даниил

На **1 юли**, когато светата ни Църква чества **Възвръщане честните мощи на преп. Йоан Рилски** и **Св. безсребреници Козма и Дамян**, Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Даниил отслужи първата си света Литургия в качеството му на първойерарх и предстоятел на Българската православна църква. Събитие от изключителна важност, тъй като бележи факта, че другите сестри Поместни православни църкви, в лицето на излъчените от тях представители, влизат в евхаристийно общение с нашия предстоятел и църковното изпълнение на БПЦ–БП.

На различни езици прозвучаха молитвените прошения към Всеподателя Бога. Обединени от разбираемия за всички език на Христовата Любов и съборното литургично единство, около светия Престол заедно с новоинтронизирания Български патриарх Даниил застанаха: Диосполски митрополит Емануил (Александрийска патриаршия), Тимочки митрополит Иларион и Нишки митрополит Арсений (Сръбска православна църква), Карпасийски епископ Христофор (Кипърска архиепископия), Монемвасийски и Спартански митрополит Евстатий и Янински митрополит Максим (Гръцка православна църква), Корчански митрополит Йоан и Амантийски митрополит Натанаил (Албанска православна църква), а молитвено участие взеха представителите на Йерусалимската патриаршия, Руската патриаршия, Грузинската патриаршия и на Украинската православна църква.

В светата Литургия взеха участие и архиереите на БПЦ - Техни Високопреосвещенства: Великотърновски митрополит Григорий, Ловчански митрополит Гавриил, Пловдивски митрополит Николай, Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний, Варненски и Великопреславски митрополит Йоан, Неврокопски митрополит Серафим, Русенски митрополит Наум, Старозагорски митрополит Киприан, Врачански митрополит Григорий, Доростолски митрополит Яков, Сливенски митрополит Арсений; Техни Преосвещенства: Мелнишки епископ Герасим, гл. секретар на Св. Синод, Велички епископ Сионий, игумен на Троянския и Бачковския манастир, Белоградчишки епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, Агатополски епископ Йеротей, Смоленски епископ Висарион, викарий на Пловдивския митрополит, Константийски епископ Михаил, викарий на Ловчанския митрополит, Браницки епископ Пахомий, ректор на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, Главиницки епископ Макарий, викарий на Русенския митрополит, и Велбъждски епископ Исаак, втори викарий на Софийския митрополит, молитвено участие взе Никополският еп. Матей.

Съслужиха и архим. Харалампий Ничев (Вселенска патриаршия), архим. Василий, протосингел на Софийска св. митрополия, архим. Мелетий, зам.-ректор на Софийската духовна семинария, архим. Стефан, брат на Троянската св. обител, схиархимандрит Йоан, архим. Симеон и йеродякон Лазар от германския православен манастир „Света Троица“ в Бухаген от Западно- и Средноевропейската ни епархия, храмовото духовенство, столични свещеници и протодякон Иван Петков, протодякон Деян Коруноски, йеродякон Вартоломей, йеродякон Евтимий от Бачковската света обител.

Истинско тържество на църковното единство и съборното начало бе тази света Литургия, в която новоизбраният светейши Български патриарх Даниил влезе в евхаристийно общение с представителите на сестрите православни църкви и събратята архиереи и свещенослужители от БПЦ. За първи път в качеството си на Предстоятел той спомена Предстоятелите на другите Поместни православни църкви: Константинополски Вартоломей, Александрийски Теодор, Антиохийски Йоан X, Йерусалимски Теофил III, Московски и на цяла Русия Кирил, Грузински Илия II, Сръбски Порфирий, Румънски Даниил и блажените архиепископи и митрополити: Кипърски Георги, Атински Йероним, Полски Сава, Албански Анастасий, на Чехия и Словия Ростислав и на Северна Македония Стефан, с високопреосвещените и преосвещени архиереи, честния клир и богохранимото им паство.

За първи път бе споменат и Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Даниил. От сега насетне в качеството му на Първойерарх на Българската православна църква – Българска патриаршия, неговото име ще бъде поменавано по време на св. Литургия както от останалите епархийски митрополити на БПЦ–БП и свещенството в поверената му Софийска епархия, така и от събратята му Предстоятели на сестрите Поместни православни църкви според реда в диптисите.

Патриаршеско и синодално послание до клира и народа по повод провеждането на Патриаршеския избирателен църковен събор от амвона на храма прочете преосвещеният Мелнишки епископ Герасим – главен секретар на Светия Синод на БПЦ–БП. *(Текста на посланието четете на стр. 1-2)*

На единството и съборността на Църквата бе посветено и словото на светейшия Български патриарх в този паметен ден. В него той, като се обърна към присъстващите, каза: „Радваме се в днешния ден, когато толкова събратя сме събрани около светата трапеза. В изпълнение на тази заповед, която Господ ни е дал – да бъдем едно. Тази заповед Господ ни е дал, за да бъдем едно, за да имаме Неговата радост пълна в нас и в сърцата ни да прелива тази радост. Когато от близо и далеч има представители на почти всички Поместни православни църкви – днес ние олицетворяваме и представляваме единството на Църквата“.

Като изрази радостта си, че светата Литургия, която отслужва като предстоятел на Българската православна църква заедно със събратята архиереи, е в деня на общобългарския покровител и молитвеник за всички нас – преп. Йоан Рилски Чудотворец, патриарх Даниил изтъкна: „Ние считаме за начало на Възраждането, на пробуждането на съзнанието на народа, написването на „История славянобългарска”, но да не забравяме, че там, в светата Рилска обител, беше онова дихание на молитвата, на общуването с Бога, което възкресява човешката душа и човешкото сърце, за да даде сили да се свърши и общата работа за пробуждането на народа и за освобождението на отечеството ни”.

Негово Светейшество обърна внимание, че посланието на преп. Йоан Рилски да не търсим земната слава, която е преходна, а да се доверим на славата, която Господ дава за нашето покаяние, за нашето чистосърдечие, за нашата вярност към Бога, за нашето братолюбие, за нашето желание да следваме Христа, той призова: „Нека под покрова и молитвите на свети Йоан Рилски Господ да ни събира в едно. Да мислим за това, което е горе на небето, а не за това, което е долу на земята!” И като благодари сърдечно на представителите на Поместните православни църкви за проявеното братолюбие да дойдат и да ни подкрепят с молитвите си в този толкова знаменателен и важен ден за Българската църква и така да изпълним това, което Господ ни е казал – да бъдем едно, заключи „Сърдечно ви благодарим за вашите молитви, благословения, приветствия и за молитвите на вашите предстоятели!”

Последваха многолетствия за Негово Светейшество патриарх Даниил, клира и народа под неговия първосветителски омофор.

След края на богослужението светейшият патриарх Даниил дълго разговаря с представителите на медиите, отговаряйки на поставените му въпроси. На излизане от храма всички богомолци искаха лично да получат благословение от патриаршеската му десница, да го поздравят и да му засвидетелстват синовната си обич. Особено благолепна, тържествена и трогателна бе тази богослужба за изпълнилия патриаршеската катедрала христолюбив народ, защото тя бе оглавена от техния даруван от Бога патриарх.

По-късно същия ден Негово Светейшество посети Рилския манастир и се поклони на мощите на св. Йоан Рилски.

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ДОКУМЕНТИ

ЧЕТВЪРТИ ПАТРИАРШЕСКИ ИЗБИРАТЕЛЕН ЦЪРКОВЕН СЪБОР

Тридесетия ден от месец юни на
Две хиляди двадесет и четвъртата година от
Рождеството по плът на нашия
Господ Бог и Спасител Иисус Христос

АКТ-ИЗЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗБОР НА БЪЛГАРСКИ ПАТРИАРХ И СОФИЙСКИ МИТРОПОЛИТ

За слава на Светата, Единосъщна, Животворяща и Неразделна Троица – Отец, Син и Дух Светий.

Самостойната Българска православна църква – Българска Патриаршия, която е „неотделим член на Едната, Света, Съборна и Апостолска Църква“ (чл. 1, ал. 1 от Устава на БПЦ–БП) е скъп и жив завет, предаван в приемствеността от поколение в поколение още от нашето славно многовековно минало, което осмисля настоящето ни и озарява бъдещето на православния ни български народ. Основана още през деветото столетие при св. цар Борис-Михаил I – Покръстителя, която точно преди 1160 години от св. Фотий Велики, патриарх Константинополски, е със статут на автономна Поместна църква в юрисдикцията на Вселенския патриаршески апостолски Трон на Константинопол от 4-ти март 870 г. под наименованието „Плисковско-Преславска архиепископия и Константинополски Екзархат на цяла България“. През 893 г. в Българската църква се въвежда официално за богослужебен език българският. Едва 10 години след покръстването на суверена на България и неговите поданици, българизацията в новоучредената Българска църква се извършва от ръкоположените български архиереи св. Климент Охридски, епископ Велички, св. Наум Преславско-Охридски, Константин, епископ Преславски, и епископ Марко Деволски. През 913 г. във Влахернския дворец в Константинопол Вселенският патриарх св. Николай I Мистик като регент на малолетния патриарх Константин VII Багренородни провъзгласява българския владетел Симеон I за цар на българите и изпраща, според Теодор Дафнопат, патриаршески епириптарий (патриаршеска епанокалимавка) на българския духовен глава, като това се счита за първи акт на въздигане на Българската църква в патриаршеско достойнство, макар и все още подчинена на Константинопол.

През 919 г. Българската църква придобива окончателно статут на първата Църква след основаните от апостолско време и признати от най-висшия църковен форум – Вселенските събори като автокефална първородна Църква–Дъщеря на Великата Христова църква в Константинопол. Тази първа автокефалия е окончателно препотвърдена като напълно самоуправляема Църква от месец октомври 927 г. с ранг на Патриаршия, имаща за седалище българския столичен град Преслав и диоцез – цяла България, което е видно от специални Актове на Константинополските патриарси Стефан II Амасийски, св. Трифон и Теофилакт Цариградски.

Ето така Българската църква е първата, която заема шестото място сред древните първопрестолни и равнодостойни центрове на целия християнски свят, като престолният на Българския патриарх град Преслав се нарежда непосредствено след Рим, Константинопол, Александрия, Антиохия и Йерусалим.

След завладяването на Източна България и нейната столица Преслав, Българският патриаршески престол се мести в посока запад, където продължава фактическото и юридическо съществуване на Българската държава. В Първи сигилий от м. юли 1019 г. и във Втори сигилий от м. май 1020 г. на императора на Източната Римска империя, именувана от модерната историография Византия, Василий II се потвърждава автокефалният статут на Българската Архиепископия със седалище гр. Охрид за правоприемник на понижената от Патриаршия в Архиепископия на Дръстър от император Йоан Цимисхи през 969 г., макар и той да извършва това чрез правото на силата без изискуемата сила на правото, изискваща църковна санкция. От посочените императорски едикти се определя, че Тронът на Българския архиепископ е в Охрид – последна столица на България, управлявана от династията на Комитопулите. С издадените два сигилия на император Василий II Българският патриарх Давид бива отстранен и изпратен в Константинопол, а за пръв „Архиепископ на Охрид и на цяла България“ се поставя Йоан. В писмо до арменския владетел Леон II от края на 1213 г. Вселенският патриарх Теодор II Ириникос споменава „Светейшия Архиепископ и Архипименарх на всички българи“ Йоан Каматир, чието архиепископско седалище е в гр. Охрид.

През 1235 г., на големия Всеправославен събор, провел се в град Лампсак, Българската църква – с престолнина в царствения Търновград, също получава официално и каноническо признаване на патриаршеското си достойнство от всички Източни Патриаршии, като автокефалният Търновски патриарх подобаващо е поставен на петото място в Православния диптих и се утвърждава като първостепенен деятел в църковния и държавния, политико-обществения и културно-просветния живот на българския род и на Вселенското православие.

За пръв Търновски патриарх този Събор провъзгласява Йоаким Първи – първия Български патриарх, ръкоположен от всички Източни патриарси в Лампсак, който е причислен към сонма на светиите. Канонизирани за светци на св. Православна църква са и други Търновски патриарси: свещеномъченикът за вярата Макарий и славният, всехвален и богоносен патриарх св. Евтимий, при когото светата Православна църква по българските земи достига висок авторитет и огромно междуцърковно влияние. Патриаршеският институт става стожер, освен на вярата в Христа, но и символ на българското народностно и духовно-културно единство. В този славен период Българската православна църква успешно разпростира Словото Божие на говорим от народите език в земите от Западните Балкани и в Северната шир, където за първосветители са избирани и ръкополагани представители на Търновската книжовна школа като митрополити – Киевски, Литовски, Московски и на цяла Рус.

През трагичната за народа ни 1393-та година светата Българска патриаршия споделя участта на нашата държава и по настъпили военно-политически обстоятелства преустановява своето институционално съществуване. В Османската империя Българската църква преминава – не по църковно решение, съобразно Църковното право, а по волята на султана – под фактическото и правно управление на Вселенската патриаршия, а през 1416 г. – и официално в нейната юрисдикция. В това положение православният български народ живее почти пет столетия.

Съдбата на славната Търновска патриаршия в 1767 г. споделя и другият наш вековен църковен институт – автокефалната Българска архиепископия със седалище в град Охрид. Така българите – единственият народ имал едновременно две автокефални Православни църкви по време на Второто българско царство и с една народностна, но и държавотворна Българска архиепископия, то в цялост светата ни Църква, със своите древни и славни престоли – Патриаршеския в Търново и Архиепископския в Охрид – временно преустановява съществуването си, докато Всемилостивият и Всещедър наш Бог я възроди отново и ни я дари за трети път с благодатта на автокефалията.

След няколко десетилетия на блянове, прошения и активни действия, при възродено национално самосъзнание, се осъществиха всенародни процеси, особено в столицата на Османската империя Цариград, за църковна автономия или автокефалия, която Вселенската Патриаршия във Фенер да предостави, тъй като самоопределилият се в рамките на Империята Български народ, желаейки своята пълноценна и дори държавна независимост, копнееше, както във времената на св. братя Кирил и Методий и св. цар Борис, да участва в богослужения, извършвани на говоримия от него роден български език.

Всичко това доведе до стремеж за придобиване на пълна каноническа църковна самоуправляемост, като на 27 февруари 1870 г. Българската църква беше възобновена под наименованието Българска екзархия.

Както някога султан Баязид беше подчинил чрез военната си мощ православния български род, предавайки светата ни Българска църква в подчинение на Вселенския патриарх в Константинопол, който е бил определен в пределите на цялата Османска империя да представлява всички християни пред Високата порта, така и неговият приемник султан Абдул Азис със свой Ферман възстанови църковната ни самостоятелност, учредявайки Българската екзархия с престолнина в неговата имперска столица Цариград.

На 16 септември 1872 г. Светият и Велик събор на Православната църква, свикан от Вселенския патриарх, обяви възродилата се със Султански декрет Българска църква и целия българския род за схизматични. Този акт на Събора не получи одобрението на всички свети Църкви. Патриаршията на Светия Град Йерусалим, на Светите Земи и на цяла Палестина, където Сам Господ Иисус Христос по обещанието Си изпрати, след Възнесението Си, на Петдесетница Светия Дух и основа Своята Си Църква, откъдето всички Негови апостоли, разпростирайки се по целия свят, основаха всички останали християнски църкви, не одобри и отхвърли този акт като противен на евангелските повели и Свещените канони.

Така Блаженейшите екзарси на всички българи продължиха да предстоятелстват светата ни Църква, въпреки ограниченията на наложената схизма, от сърцето

Продължава на стр. 16

ДОКУМЕНТИ

на султанския град Цариград, тъй като имаха най-естественото призвание при петвековното чуждо владичество да обединяват всички православни християни от българския род, пръснати из обширната територия на Империята.

След възстановяването пък на политическата независимост на страната ни, светата Българска Екзархия спомогна за укрепването на обновената ни държавност, вдъхвайки така необходимите на новоосвободена млада България сили за институционален живот, доказателство за което е Учредителното събрание, проведено през 1879 г. в старопрестолния Търновград, председателствано от бившия вече към този момент Български екзарх Антим.

В годините и десетилетията след Освобождението Българската екзархия – и в границите на свободното Княжество България с васалитет към Високата порта, и в Източна Румелия, автономна област на Османската империя, а след 1885 г. съединени в единен държавен организъм, който след 1908 г. като провъзгласено и признато независимо Царство България, а и извън пределите дори на международно признатите държавни граници на Третото българско царство, във всички земи, обитавани от православни българи, благодарение усилията и дипломатическия такт на екзарх Йосиф, се организират църковни и просветни структури, които ръководят живота на българския народ, укрепвайки православната ни и културна идентичност.

След Балканските войни седалището на Българския екзарх се премества в новата българска столица София, макар след кончината на блаженопочиналия Български екзарх Йосиф през 1915 г. цели тридесет години до 1945 г. Българската църква няма свой Предстоятел – Екзарх, а се ръководи от Светия Синод, председателстван от Наместник-председател. И в този период обаче Православната ни църква не изостави духовните си чеда, полагайки майчински грижи за тях, включително в далечните земи на Северна Америка, където учредява свои духовни центрове.

В символ на единството на православна България се превърна построеният през 1912 г. и осветен през 1924 г. храм-паметник „Св. Александър Невски“, издигнат в памет на отдалите живота си за освобождението на България и в чест на възстановяването на Българската държава. До днес този храм със статут на ставропигия е Патриаршеска катедрала от общонационално значение, в който се намира славният Патриаршески престол на Светейшите Български първойерарси.

Жестоките промени, настъпили в Родината ни след 9 септември 1944 г., осъществиха погром в християнския нравствен порядък и традиции на благочестивия ни народ. Православна България попадна след Втората световна война окончателно в сферата на влияние на болшевишкия безбожен тоталитарен строй на човеконенавистна диктатура. Враждебността към Вярата, към светата Църква и към благочестивите българи от страна на тираничния комунистически режим се проявяваше без каквато и да е милост чрез убийства, зверства, затвори без съд и присъда. Даже и през това тежко време на гонения, страдания и маргинализация на Църквата обаче, подвигът на представители на нашето православно българско духовенство и на верния Божи народ принесе достоен плод пред Всеблагия Бог, а Православната ни църква, въпреки утеснението и изолацията, в които бе поставена, се увенча с нови успехи.

На 21 януари 1945 г., подир тридесетилетна вакантност на Българския екзархийски престол, беше избран за нов Български екзарх Софийският митрополит Стефан. Тържествената му Екзархийска интронизация се проведе в древния храм-базилика „Света София – Премъдрост Божия“, гордост на столичния ни град, в който през далечната 343 г. е проведен Сердикийският събор.

Независимо от изпитанията на времето, на 22 февруари 1945 г. с Томос на Вселенския патриарх Вениамин в Патриаршеския катедрален храм на Константинопол „Св. вмчк Георги Победоносец“ бе вдигната наложената по-рано върху Българската църква злополучна схизма. С този акт се премахна внесената изкуствено аномалия в единството на Тялото Христово и каноничното общение на Православната ни църква с Майката Църква и с всички Поместни православни сестри-църкви беше възстановено. Пълно вътрешно канонично устройване на Църквата ни обаче беше постигнато едва на Поместния събор на светата ни Църква на 10 май 1953 година.

На този забележителен в най-новата ни църковна история ден, след като светият Патриаршески български престол беше вдовствал в продължение на петстотин и шестдесет години, беше възстановена старославната и скъпа на сърцата ни света Българска Патриаршия. В същия ден Третият църковно-народен събор, естествено прераснал в Първи Патриаршески избирателен, избра за пръв в Новото време Български патриарх и Софийски митрополит тогавашния Пловдивски митрополит Кирил, с когото Престолът на Патриарсите ни беше отново въздигнат в слава и величие.

Патриаршеското достойнство на родния ни Първойерарх беше признато от Православните църкви, участвали в интронизацията на новия Български патриарх. На 27 юли 1961 г. (църковното честване на светите Седмочисленици) най-високият ранг на Поместна православна църква – Патриаршия бе признат официално от Вселенския патриарх Атинагор, който със специална Патриаршеска енциклика призна възстановения в 1953 г. патриаршески статут и институт на светата ни Българска православна църква, а това откри пътя към всеобщото признаване на Патриаршията ни от всички свети Православни църкви.

Богу било угодно, щото след осемнадесетгодишно многоплодно и разностранно патриаршеско служение, на 7 март 1971 г. да призове в Своите небесни

ДОКУМЕНТИ

селения Светейшия Кирил, патриарх Български и митрополит Софийски. Съгласно предсмъртната му воля той беше погребан в съборния храм „Успение на Пресвета Богородица“ – в ставропигиалния Бачковски манастир. Там е бил заточен, починал и погребан последният Български патриарх на Търново св. Евтимий, чиито честни свети мощи бяха открити през 1905 г., които през миналата 2023 г. бяха тържествено прославени и Св. Синод на Българската православна църква – Българска патриаршия определи тяхното честване и богослужебно преклонение пред тях да се извършва ежегодно на датата 22 октомври. В същата св. обител мирно се покоят тленните останки на последния Български екзарх Стефан, който ведно с Българския патриарх Кирил са обявени за „Праведници на света“ по повод основната им роля за спасяването на над 50 000 български евреи, което е уникално достижение и подвиг до степен на саможертва в годините на безчовечния режим на Третия райх и Холокоста.

На 4 юли 1971 г. в Синодалната палата в българската столица София беше свикан Патриаршески избирателен църковно-народен събор, който избра за следващ Български патриарх и Софийски митрополит тогавашния Ловчански митрополит Максим. Той възглавяваше Православната ни църква повече от четири десетилетия - период на политически и обществени промени. Изпитанията, през които премина светата ни Църква при Светейшия Максим, бяха тежки, но те бяха преодолени благодарение на апостолската му ревност, себеотдание и търпение, на неуморните му трудове и на молитвите му.

С присъщата за него мъдрост, благост и дълготърпение патриарх Максим въздигна авторитета на светата ни Църква основно в междуцърковните взаимоотношения, но и в българското общество. С личния си монашески пример на живот и служение, в годините на атеистичната диктатура, Светейшият Максим успя да съхрани Църквата, като принесе своя плод на изповедничество и послужи за пример на мнозина архиереи и духовници. С благочестие и смирение, с твърда вяра и висок християнски морал, той не позволи Православната ни църква да рухне и в тежкия период на достопечалния разкол, като се подчини на решенията на Всеправославния надюрисдикционен събор, свикан и председателстван от Вселенския патриарх Вартоломей през есента на 1998 г. в Патриаршеската катедрала в София. Този Събор с християнска любов и църковна икономѝя опрости и бащински възприе в лоното на Българската църква всички отклонили се от църковното единство, които пожелаха да се завърнат в него. Патриарх Максим ни завеща да сме в мир с всички Божии чеда и да пребиваваме в благоволение помежду си, като така ни водеше всички нас по пътя на Христовата любов.

В уединение и непрестанна молитва към Бога, след боледуване, на 6 ноември 2012 г. Светейшият Български патриарх и Софийски митрополит Максим се пресели в небесните селения за служение Богу в тържествуващата Му Небесна Църква, на Когото беше посветил целия си живот, дело и всеотдайност.

След кончината на блаженопочиналия и приснопаметен патриарх Максим на Българския патриаршески престол се възкачи Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит, който дотогава оглавяваше Русенска епархия. Каноническият му избор се извърши от Третия Патриаршески избирателен църковен събор, проведен в столицата София на 24 февруари 2013 г.

През годините на своето първосветителско служение в светата ни Църква Светейшият Неофит беше приемник на достойни предходници, полагайки усилия да надгражда върху положените от тях здрави основи, да съхранява мира и църковното единство. В паметта на Църквата ни той остава със своята кротост и смирение, блага воля и христоподражателна отеческа любов към всички свои чеда. Затова блажената му кончина на 13 март 2024 г. донесе много болка и скръб на светата ни Църква и на цялото православно изпълнение в нашето общество.

През изтеклите седемдесет и една години от Възстановяването на патриаршеското достойнство на Православната ни църква и възвръщане блясъка на патриаршеската митра – при служението на приснопаметните наши патриарси блаженопочиналите Кирил и Максим и новопреставления Неофит – Българската патриаршия се възобнови, укрепна и се утвърди още повече в призванието си да бъде духовна майка и кърмителница на православния ни български род. Тя издигна своя престиж и авторитет във вътрешен, но все по-значимо и във външен план, оставайки вярна на своята мисия – да просветява богохранимото си паство със светлината и непреходните истини на Христовото Благовестие, като го укрепява в праотеческата православна вяра и го води към духовен възход.

Като отчита историческата отговорност и мисия, а и градивната роля на родната ни Патриаршия за църковния и държавния, обществения и културния живот на православното ни изпълнение и на целокупния ни народ, живеещ в мир и хармония с представителите на всички вероизповедания в страната, то нейните заслуги в миналото за запазване и утвърждаване духовното единство на българския народ, Светият Синод, в изпълнение на Свещените канони и Устава на светата ни Църква, определи, щото Българската патриаршия да бъде отново възглавена, като бъде избран нов Патриарх и интронизиран на овдовелия ни Патриаршески престол.

Вземайки в съображение всичко гореизложено, Св. Синод в заседанието си от 19 март 2024 г., протокол № 7 – пълен състав, на основание чл. 42 – чл. 47 от УБПЦ–БП, реши на 30 юни 2024 г., в град София, да се произведе Четвъртият Патриаршески избирателен църковен събор и Патриаршеска интронизация.

Така, след като цялата предварителна каноническа процедура по

Продължава на стр. 18

ДОКУМЕНТИ

подготовката, организирането, свикването и провеждането на Патриаршеския избирателен църковен събор е вече изпълнена, днес, 30 юни 2024 г., след Божествената света литургия, отслужена в Синодалния параклис „Св. цар Борис-Михаил Покръстител“ в столицата София, членовете на настоящия Четвърти Патриаршески избирателен църковен събор се събраха заедно в Приемния салон на Синодалната палата, за да изберат чрез тайно гласоподаване, съгласно чл. 47, ал. 1-4 от УБПЦ–БП, Предстоятел на светата Българска православна църква – Светейши Патриарх Български и Митрополит Софийски.

Съгласно разпоредбите на УБПЦ–БП, чл. 41, в състава на този Събор влизат всички епархийски митрополити, членове на Св. Синод, епископи на БПЦ–БП, по седем представители от всяка епархия – трима клирици, двама миряни, един монах и една монахиня, а за Софийска епархия дванадесет представители – шестима клирици, четирима миряни, един монах и една монахиня, също и по един представител от трите ставропигиални манастира, на двете Духовни семинарии и, съгласно приетата от Св. Синод Наредба в заседанието му от 25.05.2024 г., протокол № 9 – пълен състав, деканите на Богословските факултети на СУ „Св. Климент Охридски“ и на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, както и Ректорът на Православната духовна академия „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Пловдив, всичко – сто и четиридесет души.

След пристойна към нашия Господ и Спасител Иисус Христос молитва Наместник-председателят на Светия Синод – Врачанският митрополит Григорий прогласи Патриаршеския избирателен събор за открит.

Съгласно чл. 46, ал. 2 от УБПЦ–БП, преди да се пристъпи към самия избор, беше избрано Избирателно бюро в състав: Наместник-председателят на Светия Синод и Председател на Патриаршеския избирателен църковен събор – Врачански митрополит Григорий, и членове:

1. Ст. ик. Михаил Руменов Михайлов – единодушно

2. Ст. ик. Борис (Борислав) Стилянов Петров – единодушно

3. Борис Иванов Калибацев – 83 гласа

4. Доц. д-р Николай Светославов Янев – 81 гласа

Комисията по пълномощията, утвърдена с решение на Св. Синод в заседанието му на 12 юни 2024 г., прот. № 10 – пълен състав, провери пълномощията на избирателите и ги съобщи на Избирателното бюро. От всичко 140 избиратели присъстват с редовни пълномощия 138, което съставлява изискуемото в чл. 46, ал. 3 от УБПЦ–БП, мнозинство.

Наместник-председателят на Св. Синод и Председател на Патриаршеския избирателен църковен събор обяви имената на тримата епархийски митрополити, избрани от Св. Синод за достойни за Патриаршеския престол, а именно:

1. Врачански митрополит ГРИГОРИЙ

2. Ловчански митрополит ГАВРИИЛ

3. Видински митрополит ДАНИИЛ

След това той прикани избирателите чрез тайно гласоподаване да дадат своя вот.

Като приключи гласуването, Избирателното бюро публично провери валидността на бюлетините, преброи подадените гласове и установи следния резултат:

1. За Врачански митрополит ГРИГОРИЙ са подадени 64 гласа.

2. За Ловчанския митрополит ГАВРИИЛ са подадени 19 гласа.

3. За Видински митрополит ДАНИИЛ са подадени 51 гласа.

4. Невалидни бюлетини 4.

Общо 138.

Поради обстоятелството, че никой от тримата митрополити не получи изискуемото мнозинство от 2/3 от присъстващите избиратели, се пристъпи към втори тур на гласоподаването. След приключването на гласуването на втория тур Избирателното бюро публично провери валидността на бюлетините, преброи подадените гласове и установи следния резултат:

1. За Врачански митрополит ГРИГОРИЙ са подадени 66 гласа.

2. За Видински митрополит ДАНИИЛ са подадени 69 гласа.

3. Невалидни бюлетини 3.

Общо 138.

На основание чл. 47, ал. 3 от УБПЦ–БП Председателят на Избирателното бюро обяви Негово Високопреосвещенство Видински митрополит ДАНИИЛ, получил повечето гласове, за канонично и уставно избран от клира и народа СВЕТЕЙШИЙ БЪЛГАРСКИ ПАТРИАРХ И СОФИЙСКИ МИТРОПОЛИТ.

За всичко станало, на основание чл. 47, ал 4 от УБПЦ–БП, се състави този Акт, който се вписа в Кондиката на Св. Синод и се подписа от Бюрото на Събора и от всички присъствали членове на Патриаршеския избирателен църковен събор за вечен спомен.

ДОКУМЕНТИ

СПИСЪК НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ПАТРИАРШЕСКИ ИЗБИРАТЕЛЕН ЦЪРКОВЕН СЪБОР

I. Председател на Патриаршеския избирателен църковен събор и Наместник-председател на Св. Синод

Врачански митрополит Григорий

II. Епархийски митрополити, членове на Св. Синод

1. На САЩ, Канада и Австралия митрополит Йосиф
2. Великотърновски митрополит Григорий
3. Плевенски митрополит Игнатий
4. Ловчански митрополит Гавриил
5. Пловдивски митрополит Николай
6. Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний
7. Варненски и Великопреславски митрополит Йоан
8. Неврокопски митрополит Серафим
9. Русенски митрополит Наум
10. Старозагорски митрополит Киприан
11. Видински митрополит Даниил
12. Доростолски митрополит Яков
13. Сливенски митрополит Арсений

III. Епископи на Българската православна църква – Българска патриаршия

1. Мелнишки епископ Герасим
2. Адрианополски епископ Евлогий
3. Тивериополски епископ Тихон
4. Велички епископ Сионий
5. Белоградчишки епископ Поликарп
6. Агатополски епископ Йеротей
7. Смоленски епископ Висарион
8. Константийски епископ Михаил
9. Браницки епископ Пахомий
10. Главиницки епископ Макарий
11. Велбъждски епископ Исаак
12. Никополски епископ Матей

IV. Епархийски делегати, избрани и определени за членове на Патриаршеския избирателен църковен събор

А. Софийска епархия

1. архим. Василий (Васил Иванов Савов)
2. ст. ик. Георги Методиев Паликарски
3. ст. ик. Кирил Богданов Дидов
4. ст. ик. Михаил (Мишо) Димитров Колев
5. ст. ик. Михаил Руменов Михайлов
6. архим. Януарий (Янко Василев Джангозов)
7. проф. д-р Александър Стоянов Омарчевски
8. Ангел Владимиров Младенов
9. Даниел Павлов Николов
10. доц. д-р Николай Светославов Янев
11. архим. Йоаким (Борислав Милчев Балтов)
12. монахиня Марина (Десислава Димитрова Горненска)

Б. Българска източноправославна епархия в САЩ, Канада и Австралия

1. прот. Атанас Димитров Мегеров
2. ст. ик. Петър Пенчев Тотев
3. прот. Антоний Зоран Попоски
4. Бисер Михайлов Георгиев
5. Ивайло Върбанов Върбанов
6. йером. Климент (Кирил Иванов Страхилов)

В. Великотърновска епархия

1. ик. Руслан Любомиров Личев
2. ик. Михаил Йорданов Хаджиев
3. прот. Георги Йорданов Йорданов
4. Полина Веселинова Помакова
5. доц. д-р Николай Цветанов Марков
6. йером. Михаил Юриевич Максимов
7. монахиня Пелагия (Петя Цветанова Костова)

Г. Плевенска епархия

1. ик. Антон Гавраилов Търнев
2. ик. Венци Яков Христов
3. свещ. Момчил Венциславов Риджалски
4. Марина Константинова Георгиева
5. Цанка Петрова Илкова

Д. Ловчанска епархия

1. ст. ик. Любомир Иванов Казашки
2. ст. ик. Вениамин (Венцислав) Димитров Павлов
3. ст. ик. Борис (Борислав) Стилянов Петров
4. Стефка Пенчева Спиридонова
5. Христо Иванов Минков
6. йером. Нектарий (Радомир Михайлов Балабанов)
7. монахиня Касиана (Касиана-Мария Георгиева Тодорова)

Е. Пловдивска епархия

1. ст. ик. Атанас Стоянов Манолов
2. свещ. Ангел Георгиев Ангелов
3. ст. ик. Тодор Димитров Хаджиев
4. Радомир Петров Чолаков
5. Борис Иванов Калибацев
6. архим. Максим (Кузман Георгиев Глухчев)
7. монахиня Филотея (Милена Тодорова Динева)

Ж. Българската източноправославна епархия в Западна и Средна Европа

1. ст. ик. Юлиян Теофилов Ангелов
2. ст. ик. Недялко Атанасов Калинов
3. прот. Цоло Митков Кривачков
4. Мартин Ганчев Пенев
5. Христо Петров Беров
6. схиархим. Йоханес Пфайфер

З. Варненска и Великопреславска епархия

1. ст. ик. Дончо Александров Дончев
2. ик. Йордан Василев Найденов
3. ик. Стефан Иванов Николов
4. Ивайло Петров Николов
5. д-р Христо Василев Манев
6. архим. Прокопий Атанасов Костадинов
7. монахиня Теофана (Румянка Върбанова Иванова)

И. Неврокопска епархия

1. ик. Андон Георгиев Шавулев
2. ст. ик. Георги Костадинов Кумбаров
3. свещ. Никола Христов Златински
4. Емил Асенов Мингов
5. Росен Атанасов Михайлов
6. архим. Теофил (Данев Андреев)
7. монахиня София (Захариева Заркова)

Й. Русенска епархия

1. ст. ик. Илия Йорданов Тонков
2. ст. ик. Валентин Георгиев Лазаров
3. ст. ик. Георги Иванов Георгиев
4. Теодора Михова Кятовска
5. Никола Джипов Николов
6. архим. Филарет (Асен Радославов Драгомиров)
7. монахиня Макрина (Мирослава Кирилова Бонджева)

К. Старозагорска епархия

1. архим. Богослов (Димитър Здравков Димитров)
2. ик. Тодор Недялков Донев
3. протодякон Димитър Петров Куманов
4. Кристиан Стоянов Иванов
5. Диан Станимиров Димитров
6. архим. Панкратий (Кольо Стефанов Бузов)
7. монахиня Пелагия (Боряна Христова Григорова)

Л. Врачанска епархия

1. ик. Аспарух Томиславов Аспарухов
2. ик. Владислав Велизаров Цветанов
3. ик. Николай Димитров Костадинов
4. Михаил Любомиров Димитров
5. Наталия Чавдарова Тодорова
6. монах Софроний (Калин Иванов Бошняков)
7. монахиня Ксения (Моника Петкова Райкова)

М. Видинска епархия

1. ик. Рафаил Иванов Александров
2. свещ. Благовест Георгиев Борисов
3. архим. Нифонт (Димитров Димитров)
4. Илияна Иванова Мавродиева-Ангелова
5. Симо Николов Симеонов
6. йером. Йоан (Иван Георгиев Иванов)
7. монахиня Касиана (Елена Йорданова Велкова)

Н. Доростолска епархия

1. ик. Стефан Иванов Димитров
2. протопрезвитер Добри Чаков Иванов
3. ик. Иво Йорданов Георгиев
4. Цветана Илиева Цанова
5. Маргарита Русева Славова
6. йером. Назарий (Николай Стефанов Николов)
7. монахиня Михаила (Лилка Василева Попова)

О. Сливенска епархия

1. архим. Димитрий (Димитър Стоянов Драганов)
2. ик. Емилиан Михайлов Михайлов
3. ст. ик. Николай Гинчев Клюнков
4. Иван Димитров Млечков
5. Димитър Валентинов Загоров
6. архим. Амвросий (Ангел Атанасов Пандилев)
7. игумения Серафима (Силвана Александрова Спирова)

V. Ставропигии

1. Рилска ставропигиална света обител
архим. Виталий (Румен Василев Гичев-Виталий)

2. Бачковска ставропигиална света обител
йеродяк. Евтимий (Христо Стефанов Жгумов)

3. Троянска ставропигиална света обител
архим. Стефан (Симеон Тодоров Тричков)

4. Софийска духовна семинария „Св. Иван Рилски“
архим. Мелетий (Радослав Славчев Спасов)

5. Пловдивска духовна семинария „Св. св. Кирил и Методий“
доц. д-р Димитър Атанасов Мирчев

VI. Членове на ПИЦС на основание Синодална наредба приета от Св. Синод на 25.05.2024 г. прот. № 9 – ПС

1. Православна духовна академия „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Пловдив
ст. ик. д-р Добромир Кирилов Костов

2. Богословски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“
доц. д-р Ивайло Иванов Найденов

3. Православен богословски факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“
проф. д-р Магдалена Маринова Легкоступ

СОФИЙСКА ЕПАРХИЯ ПОСРЕЩНА СВОЯ НОВ ПРЕДСТОЯТЕЛ

На **7 юли** Православната ни църква чества една от най-почитаните светици по българските земи – **св. Неделя**. В този ден едноименната столична митрополитска катедрала „Св. вмчца Неделя“ тържествено отбелязва своя храмов празник, който съвпадна с **Неделята на Всички български светии** и с деня, определил името ѝ – неделя. Празникът съвпадна и с друго знаменателно събитие – отслужването на първата света Литургия на новоизбрания Български патриарх Даниил в качеството му на Софийски митрополит.

Епископи, архиерейски наместници, епархийски съветници, игумени и игумении, монаси и монахини, енорийски свещеници, служители на Софийска св. митрополия и многоброен богомолен народ изпълниха до краен предел митрополитската катедрала „Св. Неделя“, където тържествено бе посрещнат новоизбраният Софийски митрополит и Български патриарх Даниил.

Стотиците християни, стекли се към един от най-обичаните храмове в сърцето на София, се покланяха на света великомъченица Неделя и с трепет очакваха патриаршеската Литургия.

Негово Светейшество влезе в митрополитския храм с архиерейска мантия и жезъл – символ на първенствуваща духовна власт, благослови благочестивия народ и се даде начало на светата Божествена литургия.

В тази първа за Софийска епархия литургия, възглавена от новоизбрания Български патриарх Даниил, с него съслужиха: Техни Високопреосвещенства митрополит Йосиф на САЩ, Канада и Австралия, Великотърновски митрополит Григорий, Струмишки митрополит Наум от Православната църква на Република Северна Македония, Сливенски митрополит Арсений; Техни Преосвещенства: Мелнишки епископ Герасим, главен секретар на Св. Синод, Тивериополски епископ Тихон, патриаршески викарий, Браницки епископ Пахомий, ректор на Софийската духовна семинария, Белоградчишки епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, Велбъждски епископ Исаак, втори викарий на Софийския митрополит, представителят на Румънската православна църква у нас – ставрофорен иконом Нелуц Опря, архимандрит Василий, протосингел на Софийска св. митрополия, архимандрит Евтимий, духовен надзорник на Софийска епархия, архиерейските наместници на Епархийските духовни околии, членове на Софийския епархийски съвет, предстоятели и свещенослужители на храмове в Софийска епархия, както и протодякон Иван Петков, протодякон Деян Коруноски и дякон Юлиан Периклиев.

Богомолният народ, преизпълнил храма, чинно стоеше на празничното богослужение, възнасяйки към св. Неделя топла молитва, подпомагана от молитвеното пение на утренята от хор „Св. Наум Охридски“, с диригент д-р Андрей Касабов, а на литургията – от мъжкия катедрален хор, дирижиран от проф. д-р Мирослав Попсавов.

Църковното софийско изпълнение емоционално участваше в тази първа литургия на Негово Светейшество в митрополитската катедрала „Св. Неделя“. Всички присъстващи въодушевено изповядаха Символа на вярата и с голяма почит се покланяха пред образа на света великомъченица Неделя, поставен в центъра на храма.

По време на свещеническото причастяване Негово Преосвещенство Мелнишки епископ Герасим, главен секретар на Светия Синод, прочете Патриаршеското и синодално послание до клира и народа по повод провеждането на Патриаршеския избирателен църковен събор.

В края на литургията голямо множество християни – малки и големи, пристъпиха към св. Тайни и се причастиха с Тялото и Кръвта Господни. Поради големия им брой се наложи те да бъдат причастявани последователно от двама духовници.

В чест на празника патриарх Даниил освети благоукрасено коливо, което бе раздадено на присъстващите в края на богослужението.

След литургията Негово Светейшество отправи първото си тържествено архипастирско слово към софийското изпълнение. В него той говори за българските светии, чиято памет отбелязваме в тази 2-ра Неделя след Петдесетница, като подчерта, че е велика Божия милост да имаме толкова предци, които стоят пред Божия престол. Българският патриарх очерта живота на народа ни, който преживява голяма криза в отношението си към живота, света и ближния. Подчерта как Църквата ни учи да постъпваме, за да има мир във взаимоотношенията ни и благоденствие в страната ни.

„Да пазим вярата си, да не допускаме в живота, мислите, желанията и волята ни маловерието, а целеустремено, търпеливо да следваме пътя, който са ни завещали всички просияли светци от нашия род“ – това пожела Софийският митрополит и Български патриарх Даниил на изпълнилия храма многолюден народ.

Негово Светейшество патриарх Даниил всесърдечно благодари на събратята си архиереи, на епископите и духовниците, които съслужиха с него и на богомолния народ за многолюдното му присъствие в храма, като поздрави църковното изпълнение със светлия празник и благопожела на всички по застъпничеството на света великомъченица Неделя здраве, Божия милост, подкрепа и благодат.

Председателят на църковното настоятелство – ставрофорен иконом Николай Георгиев изказа всеобщата радост и благодарност на Негово Светейшество, че за първи път е оглавил като Софийски митрополит празничната литургия и ни е удостоил с първосветителското си благословение, и му поднесе от името на църковното настоятелство, певците и служителите при храма красив букет от бели рози, символ на патриаршеското служение.

Митрополитът на САЩ, Канада и Австралия Йосиф поздрави новоизбрания патриарх, като гарантира пред църковното изпълнение, че патриарх Даниил е добър избор и сподели своите впечатления от неговата работа като викарен епископ в поверената му задгранична епархия. Той обяви, че от името на Епархийския съвет му подарява в чест на седемгодишната му работа като викарен епископ в Америка – седем хиляди щатски долара, които да използва както намери за добре.

Като благодари на всички, взели участие в съборното богослужение и за молитвената подкрепа, патриархът благослови отново християнолюбивото събрание и паството, поверено му от Бога. С гръмко многолетствие, бурни ръкопляскания и възгласи „Достоен!“ завърши празничната богослужба в митрополитската катедрала „Св. Неделя“, която бе първа за новоизбрания Софийски митрополит.

Негово Светейшество патриарх Даниил бе изпратен от Божия народ, който прииждаше все повече към него, с чувство на почит и уважение, и с желание да получи лично благословение от патриаршеската му десница. Той дълго се придвижваше сред морето от хора, преизпълнили не само храма, но и пространството около него.

В чест на новия патриарх в залата на Софийска митрополия бе даден прием, на който Софийският митрополит бе поздравен от свещеннослужители на Софийска епархия и митрополитски служители, преподаватели от Богословския факултет и обществени дейци.

Весела ИГНАТОВА
Снимки: Пламен Михайлов

СЛОВО НА БЪЛГАРСКИЯ ПАТРИАРХ ДАНИИЛ
на първата му литургия като Софийски митрополит

Ваши Високопреосвещенства, Ваши Преосвещенства,

Обични в Господа братя и сестри,

На днешната 2-ра Неделя след Петдесетница празнуваме паметта на Всички светии, просияли от нашите предци. След като миналата неделя празнувахме паметта на Всички светии, в което се изразява продължаващото дело на Господ Иисус Христос за просвещение, посвещение и спасение на човешкия род, днес празнуваме по-специално тези наши предци, които чрез вярата си в Бога, чрез стремежа да живеят по примера, който Господ Иисус Христос ни показа и ни заповяда, като се стараеха да се украсяват с нетленните Христови добродетели, достигнаха края на нашата вяра – спасението на нашите души.

Славен празник е, когато едно семейство, когато един род се събере на родова среща и се зарадват, и празнуват, например рождения ден на някого от рода. Всички се радват, но радостта е някак си по-човешка. Колкото и близки да сме, колкото и да се радваме по човешки, все пак остава една непълнота, една незадоволеност, ако я няма пълнотата на вярата. Ако я няма радостта от това, че живеем с истината. Ако я няма радостта от това, че сред нас е Господ Иисус Христос, Който ни дава такава радост, която не оскъдява. Който ни дава такава истина, с която човек никога не ожаднява, а истина, която изпълва и дава смисъл на живота, самата тя е животът – Господ е казал: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“ (Йоан. 14:6).

Затова на днешния ден празнуваме паметта на всички онези наши предци, които в края на своя живот, с излизането им от този свят Господ е засвидетелствал, че са Му угодили и ги е приел в Своите небесни селения. По стародавна традиция в Църквата този ден, особено при мъчениците, когато са преминавали от временния във вечния живот, се е празнувал като рожден ден на мъченика за царството Божие. Помислете си, рожденните дни на колко хиляди, или десетки хиляди, милиони, може би, предци от нашия народ днес са на Божествената трапеза заедно с нас. Всички благодарим на Бога за Неговата велика милост, че се разпна за нас, даде живота Си, посвети се за нас, за да можем ние да живеем чрез Него. За да можем да сме там, където е Той – и тук, сега, в сегашния живот, според възможностите на ограничената ни природа, но в пълнота там, където ни е призовал и където, както сам Той казва, отиде да ни приготви място (Йоан. 14:2). Там, когато радостта ни ще бъде пълна (Йоан. 15:11), необезпокоявана от преходността, от грешките, които допускаме, от невниманието и от другите наши слабости, с които разпиляваме тази радост в нашия живот.

Велик и благословен празник! Радваме се за тази радост, която и св. Неделя е имала, когато е претърпявала мъченията и когато е устоявала във вярата, въпреки всичката болка. Въпреки цялото отхвърляне на множеството от тези близки, които са я познавали, но за радост на християните е устоявала във вярата. Ето тази радост изпълва нашите души днес. И ако се запитаме за колцина девойки днес тази радост е позната? Колко са момичетата от 16, 17 до 23 годишна възраст, които са готови да страдат, но да не отстъпват от вярата си? Тук виждаме колко огромна работа предстои пред нас, да засвидетелстваме (вярата) пред болшинството от обществото ни, което не познава тази радост, не познава тази сила, която Господ дава. Не познава пълнотата на радостта, на мира, на живота в Бога. Всички ние имаме това задължение, призвание – да свидетелстваме пред външния свят за превъзходството на Христовата вяра, на Христовия живот пред живота по стихиите. За това колко е смислена, за това колко е изпълнена с истинско вдъхновение, с истинска радост тази благодат, която Господ дава в Църквата, която ни укрепява да преодоляваме изпитанията. Която в мирно време събира нашите мисли и ни призовава да не се разсейваме по празни неща и празно да прекарваме нашето време, а да се стараем действително, с ума си и със сърцето си да пребиваваме в Бога. Защото преходен е образът на тоя свят, а Господ пребъдва вовеки и ни призовава в това преходно време да се обръщаме към Него и да усвояваме тези непреходни блага, които Той ни дава, да устояваме в този живот.

Радваме се с тази радост и виждаме смисъла на усилията и на светия Боян Енравота, трудовете на светите братя Кирил и Методий, изключително неимоверните изпитания, които премина св. цар Борис, търпението, с което св. Йоан Рилски издигаше ръце в Рилската пустиня и изпросваше Божията благодат, и стана молитвеник за всички нас. Всички онези светители, архиереи, свещенослужители, служители в държавната администрация и във всички обществени сфери, които живяха търпеливо и добросъвестно, стараейки се да оделотворяват Христовите добродетели в своя живот. И както приживе допринасяха за благоденствието, за устройването на нашата държава, устройването на Църквата, устройването на обществото ни, така и след този благочестив живот, в който бяха засвидетелствани, сега те са наши ходатаи – пред Бога, за всички нас.

Велико нещо е това да имаме толкова предци, които да предстоят пред Божия престол. Може ли да си помислим, че има друг път за нас, братя и сестри? Може ли да си помислим, че може да изоставим завета на всички тези, които живееха с вяра и ни завещаха да я пазим като зениците на очите си? Защото тази вяра е която ни води при Христа. Няма човек, който да живее със знание. Всички човеци живеят с вяра. Но вярата на колко човеци ни води при Бога? Мнозина казват, че могат да живеят крадейки и да им бъде добре. Мнозина мислят, че могат да живеят както си желаят по стихиите на света и изпитват някаква радост, но тя е толкова преходна и толкова нетрайна, че не е достойно за нас като разумни същества, надарени с Божия образ и със свобода, да пропиляваме така времето си и да живеем с вяра, която не принася полза. Но да пазим тази вяра, която държаха нашите предци, за която се трудиха, за която се бориха и даваха живота си, но устояваха в тази вяра. Техните души и сърца останаха непричастни на злото, на омразата, на лъжата, на корупцията, на отмъщението, на завистта. Бореха се с пот и кръв да очистят душите си от тези пороци и страсти, които отделят човешката душа от Бога, които разстройват самата наша душа и взаимоотношенията помежду ни.

Нашата вяра е практическа, тя е много свързана с нашия живот. Ние живеем тъй, както вярваме. Затова да пазим тази вяра, да не се съчетаваме и ние с празни неща, с маловерие. Да не допускаме маловерието да отвлича и мислите, и желанията, и волята ни. А целеустремено да следваме пътя, който са ни завещали всички светци, просияли от нашия род. Още тук ще изпитаме радостта и тази укрепваща Божия благодат, която ще ни окуражи и ще ни подкрепи по този път. И дай Бог, чрез нашето свидетелство онези, които не са познали благостта и мира Христов, да се присъединят и да тръгнат по този път, който води към спасението. Защото такава е волята Божия спрямо нас – да познаем всички човеци Истината и да се спасим.

Благодаря на Техни Високопреосвещенства: митрополита на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, Великотърновския митрополит Григорий, Сливенския митрополит Арсений; на Техни Преосвещенства: Мелнишкия епископ Герасим, Тивериополския епископ Тихон, Браницкия епископ Пахомий, Белоградчишкия епископ Поликарп, Велбъждския епископ Исаак, на вас, боголюбиви отци, и на всички вас, братя и сестри, които дойдохте на днешния ден да се зарадваме и да прославим Бога за Неговата велика милост.

Угодно е било на Бога заедно да се трудим за нашето спасение. Нека имаме и молитвената подкрепа, и всяческата подкрепа един към друг по пътя към царството Божие. Да имаме Неговата милост и благодат, да ни подкрепя и ние да достигнем края на нашата вяра – спасението на душите ни.

Божието благословение да бъде над всички нас. Амин!

Гр. София, катедрален храм „Св. вмчца Неделя“, 07.07.2024 г. – храмов празник и Неделя на Всички български светии

ИНТЕРВЮ

Църквата има място във всяка една сфера на човешкия живот

– Ваше Светейшество, ако се върнете мислено към 30 юни, деня на Вашия избор и интронизация за Патриарх Български, за какво бихте казали: „Слава Богу!“?

– След излъчването на трите кандидати от Св. Синод мнозина приеха този избор като отговор на молитвите си, защото повече от месец мнозина православни християни от цялата страна всекидневно се молеха и четяха „Молебния канон към Пресвета Богородица“. Който и от трите кандидати да бе избран на патриаршеския престол, църковните хора щяха да приемат този избор като проява на Божията блага воля, като милост Божия.

А за себе си ще кажа: щом такава е Божията воля – а Божията воля се проявява и чрез човеците, чрез съборните органи на Църквата – щом Бог ме призова към такова служение, със смирение и с послушание ще отвърна: *„Ето ме Господи“* и се моля Господ да ми помага и да не ме оставя, за да се слави името Му! Ето за това казвам: „Слава Богу!“ Наистина, слава Богу за всичко!

– Какво от примера на предшествениците Ви на патриаршеския престол ще се стараете да следвате? Какво у тях и тяхното служение Ви изпълваше с възхищение?

– Лични впечатления, лично общуване съм имал с блаженопочиналите патриарси Максим и Неофит – моите непосредствени предшественици на патриаршеския престол. Дядо Максим ме ръкоположи в епископство, с неговото слово и напътствия поех епископското служение. Така се случи, че дядо Неофит пък ме напъти при избора ми за Видински митрополит. С неговото благословение поех по този път и носих това послушание. Това, което характеризираше и двамата предстоятели, бе една изключителна човечност. Изключителна човечност! Смирение, което ги правеше да са близо до Бога и близо до хората.

В същото време носеха с голямо достойнство патриаршеското служение. Свидетел съм как в качеството му на председател на Светия Синод дядо Неофит с балансирания си подход и вниманието, с което подхождаше към всеки въпрос, който се разглежда в Светия Синод, в крайна сметка даваше възможност да се вземат добри решения. Решенията, които се вземат от Светия Синод са важни, касаят цялата Църква, и когато се вземат след постигнато съгласие между архиереите, това се отразява благотворно на всички. Патриарх Неофит с неговата кротост, смирение, благост, със способността си да замълчи, да не каже нищо излишно, внасяше този така нужен мир помежду ни.

Забележително е, че и при двамата мои предшественици това смирение и кротост се съчетаваха и с изключителна твърдост по отношение на вярата. Дядо Максим преведе нашата Църква през трудните години на разкола. Единствено мъдростта, последователността, доблестта, смелостта и твърдостта в отстояване на каноническия ред на Българския патриарх Максим и на множество достойни български архиереи, сред които и тогавашният Левкийски епископ Неофит, бъдещ Български патриарх, запазиха БПЦ от пълна катастрофа и разорение.

Колкото и немощен физически да беше напоследък, дядо Неофит при толкова опити за влияние от страна на силни политически фактори в обществото не отстъпи от своята строго църковна позиция. Въпреки противоречията, които предизвикаха раздори и разделения между отделни поместни Църкви, благодарение на твърдото и принципно придържане към строго канонични позиции, Българската православна църква съумя да запази общението си с всички останали сестри Поместни православни църкви и да съхрани своето вътрешно единство и мир.

Това е за мен и техният пример – те бяха носители и изразители на единството на светата ни Църква.

– Поради усложнената политическа обстановка, и най-вече поради усложненте отношения между отделни сестри Поместни православни църкви, през последните години общението между тях се затрудни. В хода на църковната история цели поместни църкви, поради едни или други обстоятелства и причини, са се откъсвали от единството на Православието. Мислите ли, че има опасност от такива разделения днес? И как, според Вас, може да се избегне това?

– На практика в момента има прекъснато евхаристийно общение между някои Поместни православни църкви и това няма как да не нанася болезнени рани на цялото Тяло Христово. Ето, събираме се по такива важни и радостни поводи, като избор на нов патриарх, а радостта ни не е пълна. Когато има прекъснати отношения между отделни Поместни църкви, не можем всички да вземем участие в най-важното – да бъдем едно в светата Евхаристия. Не можем да бъдем заедно около Господнята Трапеза. Това няма как да не разстройва църковния живот и да не ни наскърбява. Липсата на църковно общение е трагедия за всеки православен християнин. Неслучайно на всяка света Литургия се молим *за благопреуспяването на светите Божии църкви и за единението им.* Затова с всички сили трябва да се стараем да не се задълбочава това разделение и да не се разпространява повече. Да правим всичко, което зависи от нас, за преодоляването на този проблем.

Какво трябва да правим? Опитът на Църквата е показал, че когато последователно и с постоянство се застане твърдо на каноничните позиции, за да се защити и отстоява каноничният ред от нововъведения, тези бури са отминавали и отново се е възстановявал мирът в Църквата. Друг път няма, защото в това отношение не бива да има компромиси. Както казва свети Йоан Златоуст: „Името *Църква* означава събор“. Проблемите в църковния живот винаги са се решавали по съборен начин, в рамките на съборните органи на Църквата и в духа на съборността. При това Църквата не бива да се влияе от конкретни конюнктурни процеси в дадена Поместна църква или в геополитически план, не бива да се влияе от моментните тенденции в политиката, а да имаме съзнанието за нейната висока мисия. Да помним, че **Господ ни е заповядал да свидетелстваме за Него, за Неговия мир, и да водим поверените ни от Него човешки души към спасение.** Това е мисията ни. Не да причиняваме смутове и разделение в Църквата. Няма ли братолюбие, позволим ли да ни води духът на раздора и разделението, на омразата, на гордостта, ние се отдалечаваме от Бога, от Неговия мир, от единството в Христа.

Начинът да останем в Православието и в единството на Църквата е да се стъпи на каноничния ред, да няма превратно или тенденциозно тълкуване на основни положения, които уреждат взаимоотношенията между Поместните църкви. Не бива да повтаряме грешки, които в миналото някои Поместни църкви са допуснали и са отпаднали от единството на Православието. Конкретен такъв пример е Римокатолическата църква, която след разделението прави нововъведения в догматичните истини на вярата и в каноничния ред в Църквата.

– Какви са пътищата за връщането към единството и възможно ли е възстановяването му?

– Връщането към единството е възможно, когато има възвръщане към това, което отначало е било изповядвано от всички в Православната църква. Възможно е, при възвръщане към единството на вярата, към спазване правилата на църковния живот, към правилата във взаимоотношенията между отделните Поместни църкви и между архиереите. Тогава не би имало пречка да се възстанови това единство. Трудността идва от това човек да се смири, да отстъпи от гордостта си. Стъпил ли е веднъж на този път, на гордото себепревъзнасяне, особено когато е на висок пост, е трудно да отстъпи назад, да признае грешката си и да се покае. Още по-трудно е, когато е минало толкова много време и са се натрупали неща, които отежняват и задълбочават разделението. Но за Бога няма нищо невъзможно и ние трябва да имаме готовност да подкрепим всеки опит да се възстанови прекъснатото общение.

– Много се говори напоследък за „разединение“ – в Църквата, но и в обществото, и помежду ни в личен план. Какво <u>всъщност</u> ни разделя, какво не ни достига, за да сме единни?

– Всичко тръгва от вярата. На какво ни учи вярата? Вярата ни е много конкретна и има конкретни измерения в нашето всекидневие. В *Символа на вярата* изповядваме истините за Триединия Бог, за Едната свята, съборна и апостолска Църква, за възкресението на мъртвите – това са основни истини на вярата ни. Но в същото време, вярата ни учи как практически да постоянстваме в общуването, в единението ни с Бога; как животът, който Господ Иисус Христос донесе и ни дава, да оживи и нашите сърца; какво да правим, че да се очистват сърцата ни от страстите и там малко по малко да се въдворява радостта, за която св. ап. Павел казва: „Царството Божие не е ястие и питие, а радост в Духа Светаго“.

За мнозина думите на св. Серафим Саровски за целта на християнския живот – „Да придобием благодатта на Светия Дух“ – са отвлечени, абстрактни, но вярата ни учи какво трябва да правим, за да постигнем това.

Вярата ни учи как да се преборим с егоизма си, със себелюбието си, със завистта, с омразата… и как да постоянстваме в молитвата. Свети апостол Павел казва: *„непрестанно се молете“* (1 Сол. 5:16). Чули ли сме тези негови думи? Възприели ли сме ги? Или думите *„царството Божие не е ястие и питие, а правда и мир и радост в Светаго Духа“* (Рим. 14:17)? Търсим ли тази радост и как да я намерим? На всичко това ни учи вярата. Затова казвам, че вярата ни е много практична и има измерения в нашето ежедневие. Тя ни учи как в самите нас да обитава Божията благодат, *за да бъдем всички едно* (срв. Йоан. 17:21), според първосвещеническата молитва на Господ Иисус Христос.

– А придобием ли благодатта на Светия Дух и плодовете на духа – любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяра, кротост, въздържание (Гал. 5:22-23), и в отношенията ни всичко ще е наред, и ще имаме в живота си мир и радост?

Продължава на стр. 23

– Разбира се. Господ ни е казал: *„първом търсете царството на Бога и Неговата правда, и всичко това ще ви се придаде“* (Мат. 6:33). Защо сме толкова объркани, разединени, отчаяни? – Защото не вярваме в тези основни думи, които Господ ни е казал, не ги чуваме, не размисляме върху тях, не ги приемаме с вяра, не ги прилагаме на дело, не ги живеем и затова връзката с Бога се е скъсала. Защото какво казва Той? – *„Ако някой Ме люби, ще спази словото Ми“* (Йоан. 14:23). А ако не спазваме словото Му и не го живеем – не изпълняваме и най-главната заповед – *„възлюби Господа, Бога твоего“* и подобната ѝ – *„възлюби ближния си като себе си“*. Ако спазваме тази заповед за любовта, няма да сме разединени, защото ще виждаме в ближния си Божия образ. Когато внимаваме върху съвестта си, ще виждаме своите грешки спрямо другия, съвестта ще ни показва къде бъркаме, та се получават тези противоречия, недоверие, отчуждение помежду ни.

Ние сме склонни да виждаме вината у другите и тях да обвиняваме, но ако изследваме съвестта си, ще разберем ние с какво сме дали повод за разделението, ще видим своята лична отговорност, за да се покаем и така да се освобождаваме от всичко, което ни пречи да имаме радост. Кое ни пречи да имаме радост?

– Пречат ни: завистта, гордостта, суетата в нас, маловерието ни, пораждащо страхове…

– Точно така. Те са в нас и от нас зависи да се освободим от тях и тогава радостта ни ще е пълна. Тези страсти ни пречат да изпитваме радост, защото около нас може всички да се радват, но, ако в нас имаме например завист, тя не ни позволява да вкусим от радостта, която спохожда другите човеци.

Значи, ние трябва да се стараем да преодолеем този недъг в душата си, да го изцерим с благодатта на Светия Дух. На всичко това ни учи вярата Христова. А следваме ли вярата, на която ни учи дяволът – вярата на гордостта, вярата в самите себе си, в собствените си сили, следваме ли вярата в измислени човешки ценности, в добруването тук на земята, то тази вяра няма да ни доведе нито до единение, нито до радост, нито до мир. Такава вяра е суетна, празна и не дава добри плодове.

– В словото си към Вас от името на Светия Синод митрополит Йосиф обърна внимание, че Ваши пасоми, Ваша грижа и отговорност са и всички, които са извън оградата на Църквата – некръстените, но също и кръстените, но невъцърковени християни, каквито са мнозинството православни българи. Как смятате да стигнете до умовете и сърцата им и да ги придобиете за Господа?

– Ами *„По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако любов имате помежду си“* (Йоан. 13:35). Най-напред трябва да се потрудим за очистването и преобразяването на нашия вътрешен свят, на вътрешните ни взаимоотношения в личен и вътрешноцърковен план.

– За да сме добър пример за другите?

– За да сме добър пример, защото така се казва: *„заради вас името Божие се хули“* (Рим. 2:24). Ние се молим *„да дойде Твоето Царство“* и се стремим Божието царство да се възцари в нашите души, защото *„царството Божие вътре във вас е“* (Лука. 17:21) – казва Господ. Ако то не е в нас, в нашите сърца, как ще свидетелстваме за това Царство? Как ще свидетелстваме за Царството, което *„е радост в Светаго Духа“*, ако сами не заживеем с тази радост?

Ако, както казва свети Серафим Саровски, *придобием мирен дух, хиляди около нас ще се спасят* и когато плодовете на Духа, за които споменахме, станат съдържание на живота ни и душата ни е изпълнена с тях, тогава и без нищо друго да правим, те ще свидетелстват за Бога колко е благ, ще влияем благотворно на хората наоколо, защото не ние, а Божията благодат влияе благотворно.

След това, взаимоотношенията помежду ни, ако са изградени на тази основа, също ще свидетелстват за Господ и ще привличат и приобщават другите хора. Когато любов има помежду ни, това е свидетелство за Христос и е най-силната проповед. А ако между нас има караници, интриги, отчуждение, кой ще повярва, че сме християни и ще поиска да е като нас? Никой!

Има много още какво да се желае и от енорийското служение. При въдворяването ми като Софийски митрополит споменах, че един свещеник и да няма никакви други дарби – дар слово, музикална дарба – достатъчно е само добросъвестното му служение, ежедневното молитвено правило в храма. Кротко и смирено да застане пред светия престол, да се помоли на Бога за поверените му души; който дойде при него, внимателно да го изслуша, да го посъветва както Господ го просвети, и енорията ще се превърне в оазис, в източник на жива вода, към който хората ще бъдат привлечени. Както в пустинята, едно изворче да има, всяка животинка го научава и ходи при него да утолява жаждата си, така и съвременното общество е пустиня откъм милосърдие, човечност, братолюбие, искреност. И когато свещеникът като пастир служи добросъвестно, храмът става извор на жива вода и хората се научават да ходят редовно при него и да утоляват жаждата на душите си.

Служението на свещениците е наша първостепенна задача, защото това прави възможно въцърковяването на хората. Къде другаде да се въцърковяват хората, ако не в храма? Постепенно тези привлечени от служението на свещеника хора стават част от живота на Църквата и допринасят според своите дарби и възможности за енорийския църковен живот – кой с труд, кой с познания в различни области, виждат от какво имат нужда ближните и помагат. Така се появява у някои и желание да учат богословие, да станат свещеници и служители на Църквата. Става дума за едно естествено приемство. За една верига, която беше прекъсната до голяма степен в периода на социализма, и сега трябва да бъде възстановена с усилията на всички нас – епископи, свещеници и народ Божи.

За нас Христос е всичко, но на първо място Той е любов. Нужно е искрено, внимателно отношение към човека. Нужна е любов, съчетана с разсъдителност.

Работата с държавните институции за въвеждането на предмета Религия–Православие в основната програма от 1 до 12 клас също е важно. Така всичко това, комплексно, ще доведе до въцърковяването на повече хора.

– Това ли е правилният подход – от конкретната човешка душа, през личните взаимоотношения, живота в енорията, на общоцърковно ниво в диоцеза на БПЦ и накрая взаимодействието със светската власт?

– Това е начинът, защото благодатта обитава в човешката душа и ако човешките души не възприемат благодатта, можем да си говорим много, но от думите ни няма да произлезе нищо. Спасение се извършва в конкретната човешка душа. Борбата със страстите, молитвата, стремежът към добродетелен църковен живот… Всичко това се случва в човешката душа и там трябва да бъдат насочени нашите усилия, за да има добър резултат.

– В този ред на мисли, споменахте държавата, вече осъществихте и първите си срещи с държавни лица от водещите институции в България – Президентството, Народното събрание. Кои според Вас са областите, в които полето на действие на Църквата и държавата се покриват и в които области те могат да си взаимодействат?

– Има ли област в човешкия живот и област в обществото, която не се нуждае от Бога? Има ли човек, който не се нуждае от Бога, щом Господ е казал: *„без Мене не можете да вършите нищо“* (Йоан. 15:5)? Президентството ли може да върши своята работа без Бога? Главнокомандващият Българската армия ли може без Бога? Народното събрание ли може да сътвори добри и полезни закони без Бога? Министерският съвет ли може да свърши нещо добро без Бога? Училището ли ще възпитава и образова добри хора без Бога? Болниците какво ще направят без Бога? Къде, в коя сфера, кой човек може да се справи добре със своите задължения без Бога?

Така че Църквата има място във всяка една сфера на човешкия живот. Ето, исторически погледнато, има светци, които са царе, царици, военачалници, лекари, просветители. Те, бидейки с Бога и в Църквата, са изпълнявали своите задължения всеки в своята сфера. Щом те са показали, че добросъвестното, жертвоготовно изпълнение на техните задължения с Божията помощ дава добър резултат – и за тях самите, и за другите хора, защо да не се стремим всички да бъдем такива и да им подражаваме? Човек, където и да се намира, в която и област на живота да се труди с добра съвест, има възможност да стане образ и подобие на Бога. Има ли тогава такава сфера, където Църквата да не може да помогне на хората да бъдат образ и подобие на Бога и да послужат добре на Бога и на ближните?

За съжаление, все още съществува такъв анахронизъм и погрешно разбиране, че Църквата е археологическа находка от миналото. Оценява се нейната историческа роля, оценява се, че тя е възпитала у народа ни тези добродетели, които сега считаме за част от нашата национална идентичност. Но защо да не сме последователни в мисленето си и да не приемем, че щом Църквата тогава е съумяла да даде сила и вяра на народа ни да преодолее толкова тежки изпитания, може да го направи и сега?

– Защото „Исус Христос е същият вчера, и днес, и вовеки“...

– Точно така. Всички хора, които са се надявали на себе си за успех в този живот и в своята дейност, в крайна сметка са стигнали до задънена улица и Господ им е показал, че без Него не можем да вършим нищо. Всеки, който е разчитал на своите сили без Бога за помощник, в крайна сметка е изпитал своята немощ. Защото какво сме ние? – Едно дихание, днес ни има – утре ни няма.

Радваме се, че у съвременните наши държавници е налице това разбиране и те все повече припознават ролята на Църквата и в съвременното ни общество, осъзнават колко важна е духовността, правилното възпитание на децата и младежите, а и на всички човеци в т.нар. общочовешки, традиционни ценности. А тези ценности не са нищо друго освен онова, което природно, изначално е присъщо на човека като творение Божие. Всяко позитивно право в крайна сметка се основава на естественото право, заложено от Бога.

Отдалечаването от Бога в съвременното общество е стигнало до такава степен, че се заговори за разчовечаване на човека. Някои говорят за постчовек, за постчовешка цивилизация. Разбирате ли цялата трагичност на това, което се случва – някои днес са си поставили за цел разчовечаването на човека, докато Самият Бог, второто Лице на Светата Троица, се въчовечи, стана Човек. Дотолкова сме се отдалечили от образа Божи, от онова, което човек е призван да бъде! И там, където има здрав разум, разбират значението на Църквата в това да припомня онова, което е общополезно и да възпитава нравствено хората.

Тук не говорим за спасение – мнозина не вярват в Бога, в спасението, във вечния живот, но виждат Църквата като опора, като стълб на обществото, като солта, която пази обществото от развала. Оценяват тази нейна роля. А това все пак е нещо положително и добро. Малко по малко ще проумеят и това, че нейната мисия е много по-голяма – да изцери човешката душа от греха, от последиците от грехопадението и да я освети. Да даде на човека такава сила, че той да стои стабилно, непоклатимо сред бурите, бушуващи в човешкото общество, без да изпада в маловерие, отчаяние или нравствено разтление. Тази сила човек получава в Църквата чрез участието в светите Тайнства. В православното богословие съществува неразкъсваемо единство на светотайнствен живот и нравственост. Подвизаване и участие в Тайнствата – това са двата стълба в духовния живот на православния християнин, без които той не може да постигне напредък. Подвигът ни води към светата Евхаристия и към останалите св. Тайнства, а Евхаристията ни дава сили, благодат, вдъхновение и желание, за да продължим, задълбочим и усилим своя подвиг. И двете заедно – подвизаване и участие в Тайнствата – ни водят постепенно към просвещаване, освещаване и уподобяване на Бога. Всичко това се осъществява в единното пространство на нашето общение с нашите братя и сестри в Църквата. Нашият подвиг не е индивидуален, а винаги минава през ближния.

Да се съхрани човекът като сътворен по Божи образ и да стане подобен Богу, може само когато той здраво стои с добра съвест в Истината, в Бога. Това е пътят, по който човек може да съхрани мира в своята душа и да го предаде и на околните, за да преминат през бурите на този свят и век.

Интервю: Александра КАРАМИХАЛЕВА

Официални срещи

Среща на Българския патриарх Даниил с президента Румен Радев

На **11 юли 2024 г.**, Негово Светейшество Българският патриарх Даниил и членове на Светия Синод – Техни Високопреосвещенства митрополитите: Великотърновски Григорий, Неврокопски Серафим, Русенски Наум, Старозагорски Киприан, Мелнишки еп. Герасим, гл. секретар на Св. Синод, Браницки еп. Пахомий, викарий на Софийския митрополит, йером. Йоан, протосингел на Софийска митрополия, се срещнаха с президента на Република България г-н Румен Радев и вицепрезидента г-жа Илияна Йотова.

„За нашия народ Българската православна църква не е само религиозна институция и общност на вярата, а будител и спасител на българския народ в най-тежките времена на чуждо иго. Някога фактор за постигане на националното ни освобождение, днес обществото ни разчита Българската православна църква да продължи да бъде стожер на моралните и духовните ни устои, така че да бъдем достойни и отговорни за своята свобода“, каза президентът Румен Радев.

„Във времена на предизвикателства за страната ни и човечеството Българската православна църква показа силата на единението около традициите и изконните ценности“, заяви президентът Радев. Той поздрави патриарх Даниил с избирането му за предстоятел на БПЦ и пожела на Негово Светейшество здраве и сили във високоотговорната му дейност да насърчава във вярата, да укрепва единството на Българската православна църква и отстоява нейната независимост.

Обща бе позицията, че преодоляването на духовната криза в България и единението на българския народ изискват общи действия на държавните институции и на Българската православна църква. Държавният глава отбеляза значимия принос на БПЦ за съхраняване и пренасяне през поколенията на българските национални традиции, език и култура, за опазване на националната ни идентичност и историческото ни наследство.

По време на срещата бяха обсъдени възможностите за въвеждане на учебния предмет „Религия“ като част от задължителната подготовка в българското училище и бяха посочени позитивни примери от подобна практика в съседни на страната ни държави. Румен Радев и Илияна Йотова оценяват значението на сътрудничеството на институциите с Българската православна църква за развитието на връзките със сънародниците ни зад граница, за образованието на децата от българските общности в чужбина и опазването на българския език.

Негово Светейшество патриарх Даниил посочи голямото значение на Българската православна църква за българския народ както в исторически план, така и за укрепване на нравствените устои на обществото ни днес. Като институция, посветена на спасението на човешката душа, Българската православна църква има и огромна роля за личностното развитие и изграждане, за подобряване на отношенията между хората, за отстояване на традиционните за православието семейни ценности, за отговорността на родителите и обществото за възпитанието на децата и за укрепването на обществения морал, каза патриарх Даниил.

В края на срещата Негово Светейшество подари на президента Румен Радев колекция сребърни медали „Манастирите на България“, а той от своя страна дари на Българския патриарх Даниил икона „Добрият Пастир“.

Българският патриарх Даниил се срещна с председателя на Парламента и народни представители

Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Даниил и Техни Високопреосвещенства митрополитите – на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, Великотърновски Григорий, Ловчански Гавриил, Пловдивски Николай, Западно- и Средноевропейски Антоний, Варненски и Великопреславски Йоан, Неврокопски Серафим, Русенски Наум, Старозагорски Киприан, Врачански Григорий, Доростолски Яков, Сливенски Арсений и Мелнишки епископ Герасим, гл. секретар на Св. Синод, се срещнаха на **9 юли** в Синодната палата с председателя на Народното събрание Рая Назарян и народни представители от всички парламентарни групи – Томислав Дончев (ГЕРБ-СДС), Йордан Цонев (ДПС), Николай Денков (ПП-ДБ), Цончо Ганев (Възраждане), Иван Иванов (БСП за България) и Александър Александров (ИТН).

Негово Светейшество патриарх Даниил благослови народните представители и изрази надежда взаимодействието между двете институции да бъде ползотворно. „Единението между светската и духовната власт дава вяра и доверие, че с общи усилия могат да се постигнат общополезни дела“, допълни той.

„Да пазим съвестта си чиста, да се молим Бог да ни помага да се поправяме, когато грешим. Това ни дава Божието благословение и Бог ни помага. Църквата се моли за мира по целия свят“, каза още патриарх Даниил.

Негово Светейшество отбеляза, че на народните представители е дадена властта да служат на народа и да се грижат за благоденствието на всички, като този кръст трябва да се носи добросъвестно, обърна се патриархът към народните представители. По думите му, ако в парламента има търпимост и старание за разбирателство и ако всички се ръководят от общата полза, това ще обедини хората. „Всеки греши, но ако има покаяние, ще има напредък и за човека, и за народа“, отбеляза патриархът.

„Във време, изпълнено с бурни промени и предизвикателства, народът ни има нужда от непреходните нравствени ориентири на Българската православна църква, както и от примера на Ваше Светейшество за висок морал и човеколюбие“, заяви Рая Назарян, председател на Народното събрание. По думите ѝ в нашата история има не един пример как представители на българския народ, обединени от общ идеал, могат да работят за постигането на общото благо и да търсят съгласието и взаимодействието в служба на националния интерес. „Във всички тези моменти Българската православна църква е имала важна и съществена роля“, подчерта председателят на Народното събрание. Тя отправи пожелания към патриарха за крепко здраве и дълги години добротворна духовна дейност и отбеляза, че очакваме от него да ръководи делата на Църквата с мъдрост и много родолюбие.

Председателят на парламента подари на Негово Светейшество реплика на парламентарния звънец от Учредителното събрание. От своя страна, патриарх Даниил дари на Рая Назарян икона „Света Богородица с Младенеца“ и Библия.

Отговорен редактор
Александра Карамихалева
Редактор
Анула Христова

Снимки в броя:
Ангел Карадаков, Весела Игнатова, Пламен Михайлов, Ромео Чолаков, Неделян Нешев.

Адрес на редакцията
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/980 30 16; 02/987-56-11 / в. 128
e-mail: sinizdat@gmail.com